

**Archeologische prospectie met
ingreep in de bodem
Leuven Burgemeesterstraat**

Titel

*Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Leuven, Burgemeesterstraat*

Auteurs

Annika Devroe, David Demoen, Jeroen Vanden Borre

Opdrachtgever

Hecta, Waregem.

Projectnummer

2013-202

Plaats en datum

Gent, februari 2014

Reeks en nummer

*BAAC Vlaanderen Rapport 87
ISSN 2033-6898*

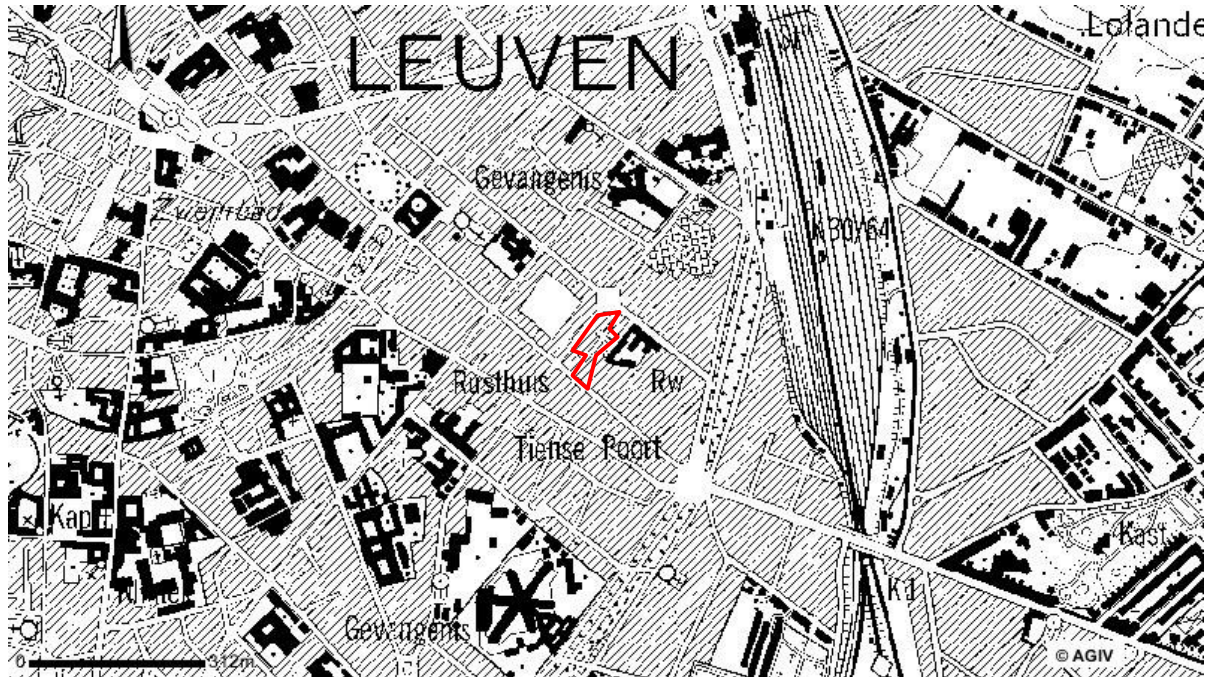
Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

Technische fiche

Naam site: Leuven, Burgemeesterstraat

Ligging: Burgemeesterstraat
Gemeente Leuven, Deelgemeente Leuven
Vlaams-Brabant

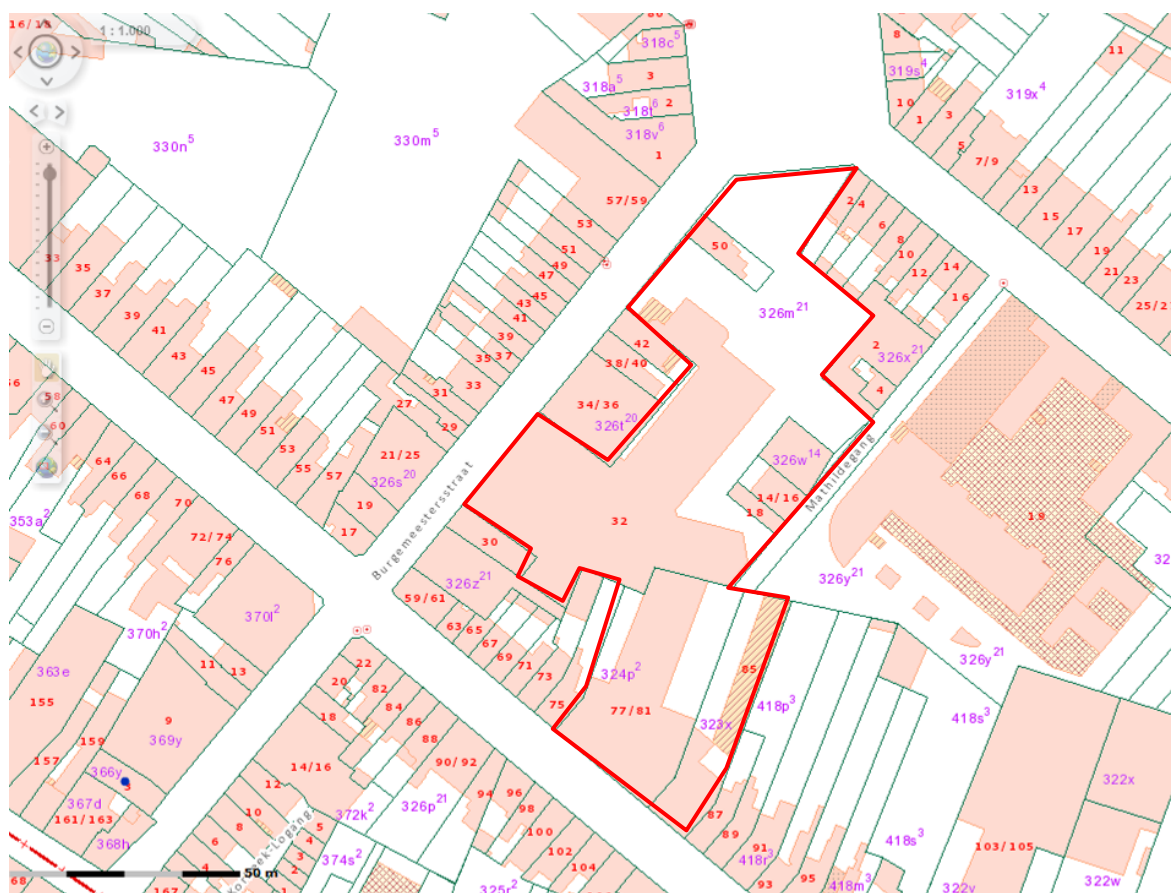
Topografische kaart:

Topografische kaart met aanduiding van het plangebied (rood).

Kadaster: Afdeling 2, sectie B/8

Percelen: 323x, 324p2, 326l16, 326m21, 326s21, 326y14

Kadasterplan met aanduiding van de percelen binnen het plangebied (rood).

Coördinaten:

N: X: 174188.6009 Y: 174058.1247
 O: X: 174192.8264 Y: 174030.1773
 Z: X: 174162.7071 Y: 173986.7113
 W: X: 174150.1207 Y: 174045.9734

Onderzoek:

Archeologische prospectie met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven

Projectcode:

2013-202

Opdrachtgever:

Hecta

Uitvoerder:

BAAC Vlaanderen bvba

Vergunningsnummer:

2013/478

Naam aanvrager:

Jeroen Vanden Borre

Projectleiding:

Jeroen Vanden Borre

Terreinwerk:

Jeroen Vanden Borre, Annika Devroe, David Demoen, Jonas Van Hooreweghe

Verwerking:

Jeroen Vanden Borre, David Demoen

Trajectbegeleiding:

Els Patrouille, Agentschap Onroerend Erfgoed, Vlaams-Brabant

Bewaarplaats archief:	BAAC Vlaanderen bvba
Grootte projectgebied:	ca. 7818 m ²
Grootte onderzochte oppervlakte:	135 m ²
Termijn:	Veldwerk: 9, 10 en 11 december 2013
Reden van de ingreep:	Sloop en nieuwbouw
Bijzondere voorwaarden:	Opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed: <i>Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Leuven, Burgmeesterstraat-Blijde Inkomststraat</i>
Archeologische verwachting:	Bij de start van het onderzoek is dit onduidelijk. Het is net de bedoeling van het onderzoek om de verwachting gedetailleerd in kaart te brengen door middel van een bureauonderzoek en proefsleuven.
Wetenschappelijke vraagstelling:	<p>Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen zoals door het Agentschap Onroerend Erfgoed geformuleerd in de Bijzondere Voorwaarden beantwoord worden:</p> <p>-Tijdens de bureaustudie:</p> <p>Wat zijn de bekende archeologische en historische gegevens?</p> <p>Hoe was de oude perceelsindeling?</p> <p>Hoe groot waren de verschillende huizenblokken?</p> <p>Welke info is er nog te vinden over de huidige bebouwing of voormalige constructies op het terrein?</p> <p>In welke mate is het terrein reeds verstoord?</p> <p>In welke mate verstoren de geplande werken archeologisch erfgoed?</p> <p>Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?</p> <p>Welke onderzoeksvragen moeten bijkomend bij de prospectie met ingreep in de bodem beantwoord worden?</p> <p>Wat is de te volgen strategie tijdens het prospectieonderzoek?</p> <p>- Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem:</p> <p>Zijn er archeologische sporen aanwezig?</p> <p>Bevinden de sporen zich in stratigrafisch verband?</p> <p>Hoeveel verschillende lagen/stratigrafie zijn er te onderscheiden in de verschillende proefputten? En hoe zijn die over de verschillende proefputten heen gelinkt?</p> <p>Bevatten deze lagen archeologische vondsten?</p> <p>Uit welke periode dateren de vondsten?</p> <p>Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?</p>

Wat was de invloed van de bestaande bebouwing/verhardingen op het archeologisch erfgoed?

Op welke hoogte bevindt zich de natuurlijke bodem?

Wat is de impact van de geplande werken op het archeologisch erfgoed?

Kunnen de resultaten van de bureaustudie fijngesteld worden?

Welke onderzoeksvragen moeten bij een eventueel vervolgonderzoek beantwoord worden?

Wat is de te volgen opgravingsstrategie bij een vervolgonderzoek?

Resultaten:

Het bureauonderzoek toonde aan de kans op archeologische resten uit de middeleeuwen erg klein was. Eventuele archeologische resten zouden eerder dateren uit oudere periodes (Romeins, metaaltijden). Door vermoedelijke recente verstoringen (19de eeuwse en jongere bewoning) werd de trefkans getemperd.

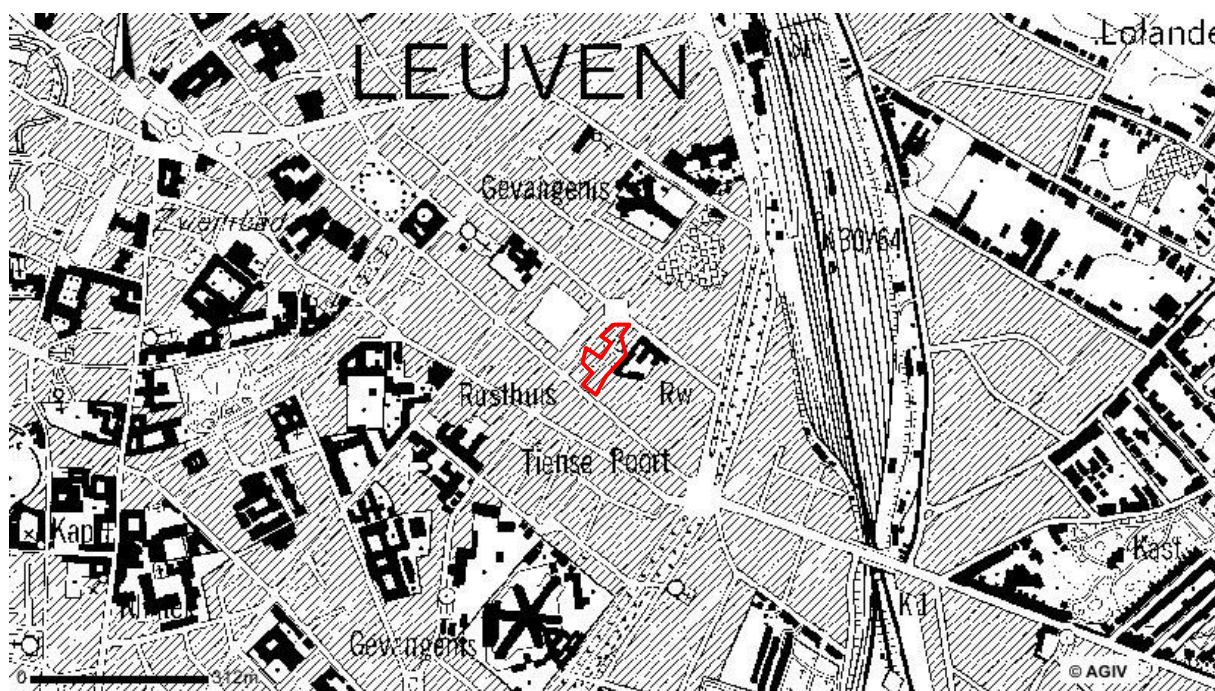
Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat op het terrein erg veel verstoring aanwezig is. De weinige sporen hebben weinig archeologische waarde. BAAC schat de kans op waardevolle archeologie erg laag in en adviseert dan ook geen vervolgonderzoek.

Inhoud

Samenvatting.....	1
Inleiding	1
1.1 Algemeen.....	1
1.2 Doel van het onderzoek.....	2
1.3 Aard van de bedreiging	3
1.4 Opzet van het rapport.....	4
2 Methode	5
3 Methode	6
3.1 Bodemkundige gegevens	6
3.1.1 Digitale bodemkaart van Vlaanderen	6
3.2 Historiek en archeologische gegevens.....	6
3.2.1 De ontwikkeling van het projectgebied op basis van historische bronnen	6
3.2.2 Archeologische gegevens	18
1.1.1. Verstoringsen	18
3.2.3 Besluit bureaustudie	19
4 Archeologisch onderzoek	23
5 Synthese en waardering	30
5.1 Synthese.....	30
5.2 Onderzoeksvragen - Antwoorden.....	30
5.3 Besluit en Advies	32
6 Bibliografie	33
7 Lijst met figuren.....	34
8 Bijlagen	35
8.1 Lijsten	35
8.2 Kaartmateriaal	35

Het plangebied heeft een oppervlakte van 7.818 m². De ontwikkeling gebeurt in twee fases. In een eerste fase wordt de noordoostelijke zone onderzocht. In een tweede fase volgt de zone langs de Mathildegang (zie verder).

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van de Vlaamse Regering 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de herontwikkeling van het terrein. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden.

Figuur 2: situering onderzoeksgebied op de topografische kaart.²

Het onderzoek werd uitgevoerd op 9, 10 en 11 december 2013. Projectverantwoordelijke was Jeroen Vanden Borre. Annika Devroe, Jonas Van Hooreweghe en David Demoen werkten mee aan het onderzoek. Contactpersoon bij de Vlaamse overheid, het Agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, was Els Patrouille. Bij de opdrachtgever was Steven Willems contactpersoon.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij dienden minimaal volgende onderzoeksvragen (opgenomen in de Bijzondere Voorwaarden opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed) beantwoord te worden:

-Tijdens de bureaustudie:

Wat zijn de bekende archeologische en historische gegevens?

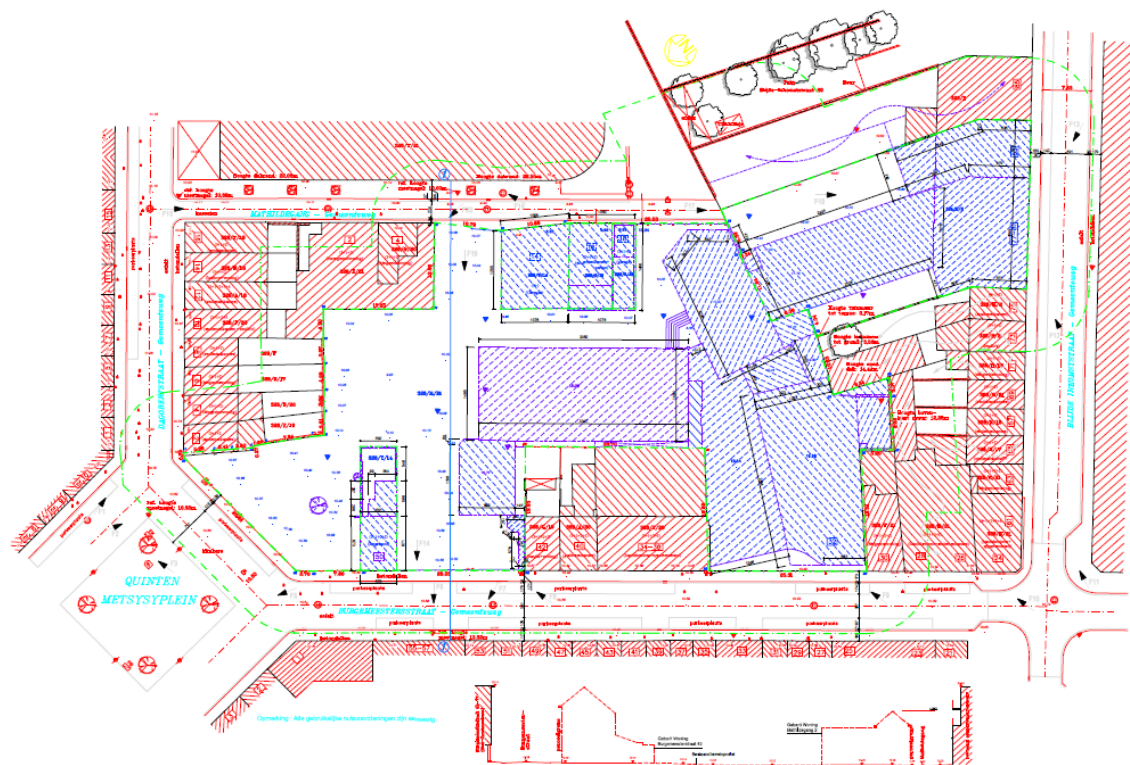
² CadGisWeb 2013.

Hoe was de oude perceelsindeling?
 Hoe groot waren de verschillende huizenblokken?
 Welke info is er nog te vinden over de huidige bebouwing of
 voormalige constructies op het terrein?
 In welke mate is het terrein reeds verstoord?
 In welke mate verstoren de geplande werken archeologisch
 erfgoed?
 Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op
 aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar
 over de dikte en de opbouw van het aanwezige
 bodemarchief?
 Welke onderzoeksvragen moeten bijkomend bij de prospectie
 met ingreep in de bodem beantwoord worden?
 Wat is de te volgen strategie tijdens het prospectieonderzoek?

- Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem:
 Zijn er archeologische sporen aanwezig?
 Bevinden de sporen zich in stratigrafisch verband?
 Hoeveel verschillende lagen/stratigrafie zijn er te
 onderscheiden in de verschillende proefputten? En hoe zijn
 die over de verschillende proefputten heen gelinkt?
 Bevatten deze lagen archeologische vondsten?
 Uit welke periode dateren de vondsten?
 Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
 Wat was de invloed van de bestaande
 bebouwing/verhardingen op het archeologisch erfgoed?
 Op welke hoogte bevindt zich de natuurlijke bodem?
 Wat is de impact van de geplande werken op het
 archeologisch erfgoed?
 Kunnen de resultaten van de bureaustudie fijngesteld
 worden?
 Welke onderzoeksvragen moeten bij een eventueel
 vervolgonderzoek beantwoord worden?
 Wat is de te volgen opgravingsstrategie bij een
 vervolgonderzoek?

1.3 Aard van de bedreiging

Op de locatie van het plangebied wordt de aanwezige bebouwing gesloopt en wordt nieuwbouw ontwikkeld. Dit zal gepaard gaan met graafwerken, waardoor het bodemarchief, inclusief eventuele archeologische resten, onherroepelijk verstoord zal worden.

Figuur 3 Afbraakplan.³

1.4 Opzet van het rapport

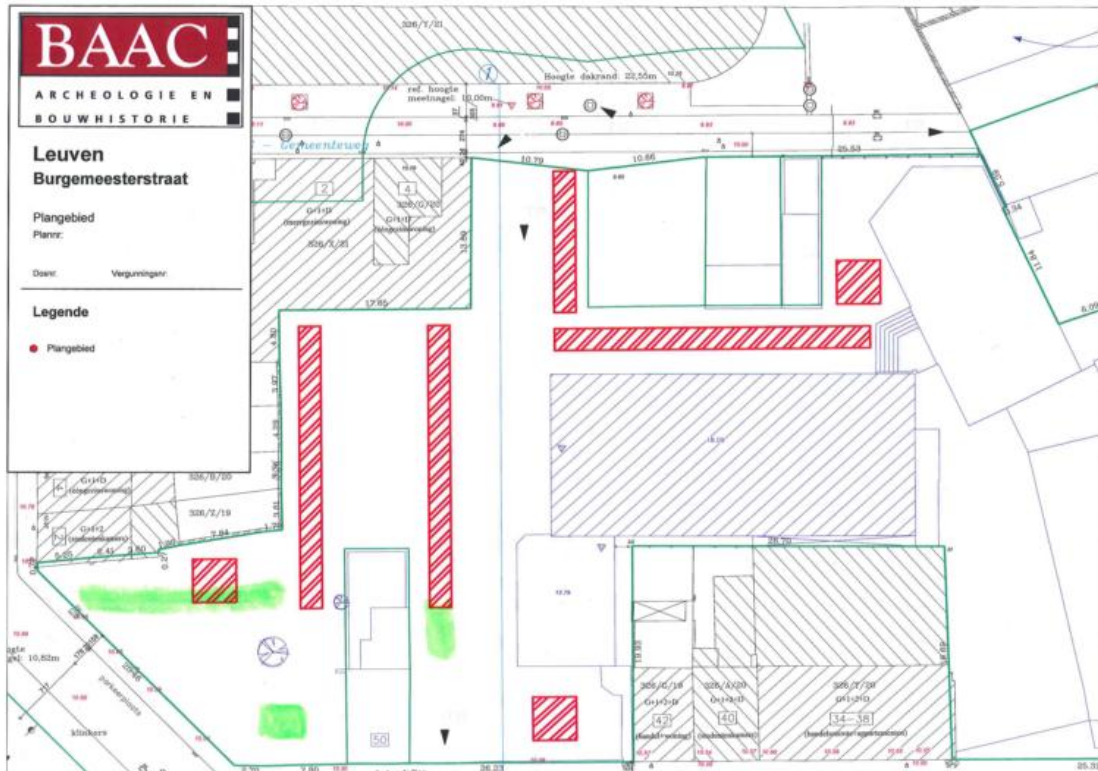
Na dit inleidende hoofdstuk wordt de toegepaste methode toegelicht. Vervolgens wordt het bureauonderzoek weergegeven. Daarna worden de resultaten van de archeologische prospectie gepresenteerd. Hieruit volgen een synthese en een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

³ M. & J.M. Jaspers – J. Eyers & Partners.

2 Methode

De archeologische prospectie bestond uit twee fases. In een eerste fase werd een bureauonderzoek uitgevoerd; later volgde het proefsleuvenonderzoek.

Tijdens het bureauonderzoek werd zoveel bodemkundige, historische en archeologische info verzameld. Ook werden gegevens over bestaande en geplande bewoning geanalyseerd. Op deze manier werd een heldere archeologische verwachting gepresenteerd. Op basis van deze verwachting werd een puttenplan opgesteld. Na tussenkomst van de erfgoedconsulent werd dit plan licht gewijzigd (zie figuur onder).

Figuur 4: voorstel werfputinplanting (met aanpassingen in groen door Agentschap Onroerend Erfgoed)

Tijdens het prospectie-onderzoek werd het puttenplan zoveel als mogelijk gerespecteerd. Enkele kleine wijzigingen werden doorgevoerd in samenspraak met het Agentschap omwille van redenen van veiligheid en praktische obstakels. Zo werd de westelijke lange werkput tussen enkele gebouwen opgesplitst in verschillende delen (werkputten 6-9) omdat de ruimte voor grondverzet te beperkt was. Centraal werd een werkput gesplitst in werkputten 4 en 10 omdat de ruimte te beperkt was om deze werkput in één gehaal aan te leggen. Werkput 11, gepland tegen de Burgemeesterstraat, werd niet aangelegd omdat bij de aanleg een waterleiding die nog in gebruik was werd geraakt.

De proefsleuven werden, waar mogelijk, tot in de ongestoorde moederbodem gezet. Op bepaalde plaatsen was dit niet mogelijk omdat de antropogene versterking te ingrijpend was. Doorgaans werd gestopt op een diepte van ruwweg 2,5 à 3 m onder maaiveld. Op dat moment kwam de veiligheid sowieso in het gedrang.

Tijdens het onderzoek werd van elke werkput het vlak en minstens één profiel schoongemaakt. Deze zaken werden dan gedocumenteerd door middel van foto's en tekeningen. Tijdens het hele onderzoek werd géén enkele relevante archeologische vondst (aardewerk, metaal, bot,...) opgemerkt, wat op zich opmerkelijk is.

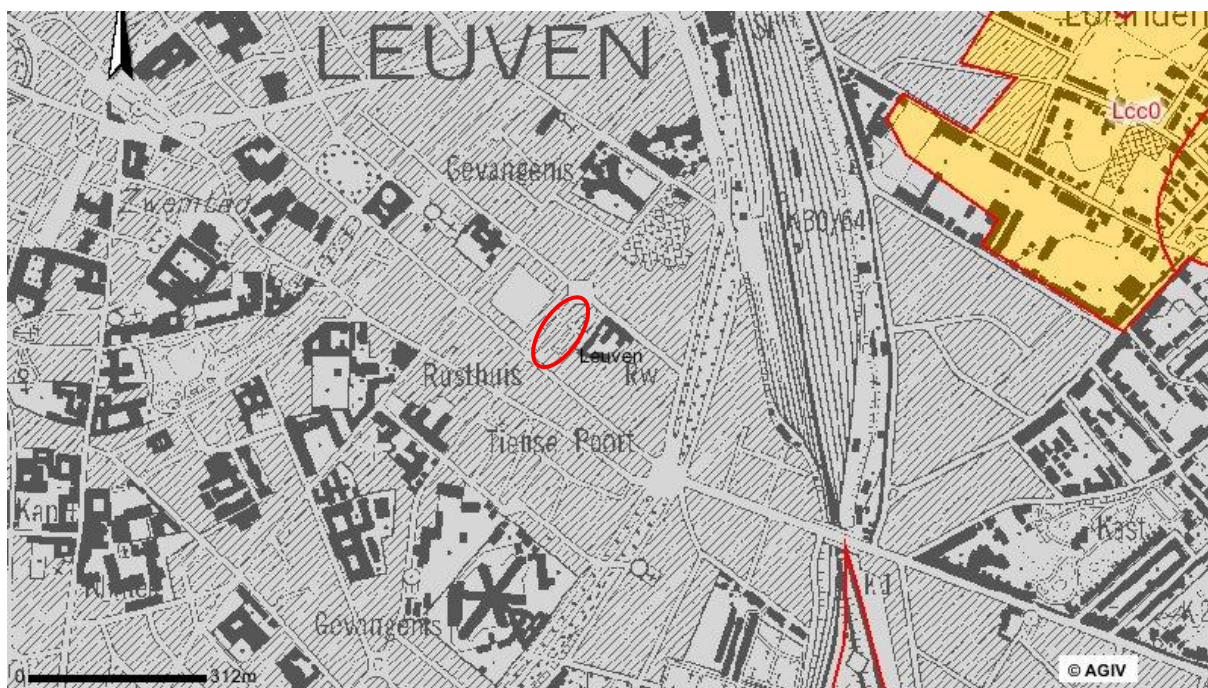
Na overleg met de Vlaamse overheid werden de sleuven gedicht.

3 Methode

3.1 Bodemkundige gegevens

3.1.1 Digitale bodemkaart van Vlaanderen

Op de bodemkaart van Vlaanderen (Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen, AGIV) is het plangebied gekarteerd als bodemserie OB, bebouwde zone. (Figuur 5)⁴

Figuur 5: Situering onderzoeksgebied op de bodemkaart⁵.

3.2 Historiek en archeologische gegevens

3.2.1 De ontwikkeling van het projectgebied op basis van historische bronnen

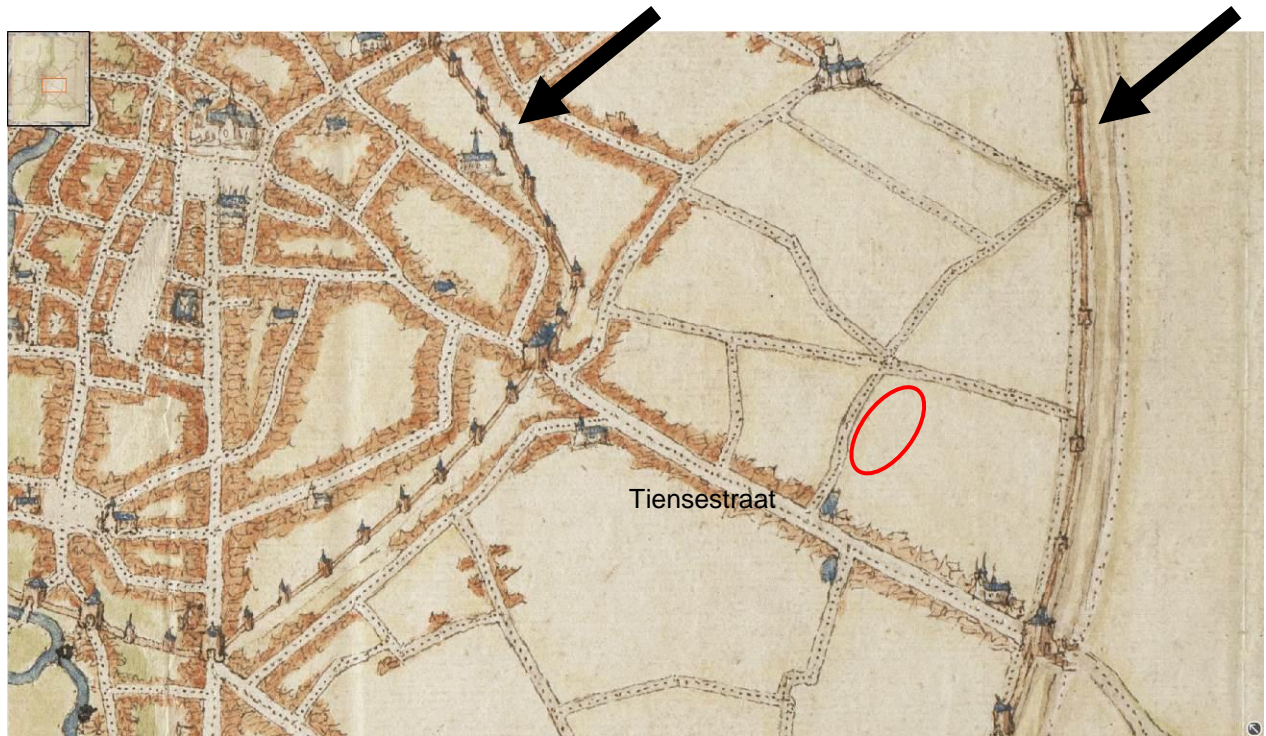
Om een idee te krijgen van de ontwikkeling van het plangebied werden verschillende cartografische bronnen opgezocht. Voor de periode van de 16de eeuw tot het midden van de 19de eeuw gaat het vooral om stadsplattegronden waarvan de weergave niet altijd even nauwkeurig is. Vanaf het midden van de 19de eeuw betreft het voornamelijk kadastrale plannen en mutatieschetsen die een meer gedetailleerde weergave bieden van de verschillende percelen.

⁴ AGIV 2013c.

⁵ AGIV 2013c.

3.2.1.1 *Stadsplattegronden*

Het oudste plan betreft het plan van Jacob van Deventer uit 1550-1565.⁶ Op het plan kan men duidelijk de twee stadsomwallingen van Leuven zien. Binnen de eerste stadsomwalling is het gebied reeds vrij dicht bebouwd. Tussen de eerste en tweede stadsomwalling ziet men echter dat enkel langs de grote invalswegen, zoals de Tiensestraat bebouwing aanwezig was. Het plangebied lag toen duidelijk in een nog onbebouwde zone. Bij het plotten van deze oude plannen op de huidige toestand lijkt het toenmalige kruispunt van wegen ongeveer overeen te komen met het huidige Quinten Metsysplein en de toenmalige weg min of meer met de huidige Burgemeesterstraat. Deze voormalige buurtweg werd de Poelstraat genoemd en had in het zuiden een waterpoel “de Swerten Poel” (vermeld in 1469).⁷ Het plan van Guicciardini (eind 16de eeuw) toont eenzelfde situatie (Figuur 9: Plan van Guicciardini (1581) van Leuven met ruwe aanduiding onderzoeksgebied

Figuur 6 Detail van het plan van Jacob van Deventer (1550-1565) met aanduiding van de twee stadsomwallingen (zwarte pijl), het plangebied (rood) en de Tiensestraat als referentie.⁸

Het plan van Blaeu uit 1649 geeft een gelijkaardig beeld weer, maar ondertussen was er reeds meer bebouwing in de zijstraten. Dit geldt ook voor de Burgemeesterstraat waar aan de oostzijde twee gebouwen weergegeven worden, vermoedelijk boerderijen gezien de nog vrij landelijke omgeving.⁹

⁶ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013b.

⁷ Inventaris Bouwkundig Erfgoed 2007-2012, Burgemeesterstraat, Mathildegang.

⁸ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013b.

⁹ Wikimedia 2009.

Figuur 7 Detail van het plan van Blaeu uit 1649.¹⁰

Op de Ferrariskaart (Kabinetskaart der Oostenrijke Nederlanden en het Prinsbisdom Luik, 1771-1778) staat het onderzoeksgebied aangeduid als grasland. In tegenstelling tot het plan van Blaeu zijn er geen gebouwen meer aanwezig op het projectgebied. Over het terrein loopt in het oosten een veldweg die op voorgaande plannen niet aanwezig was of niet weergegeven werd.¹¹

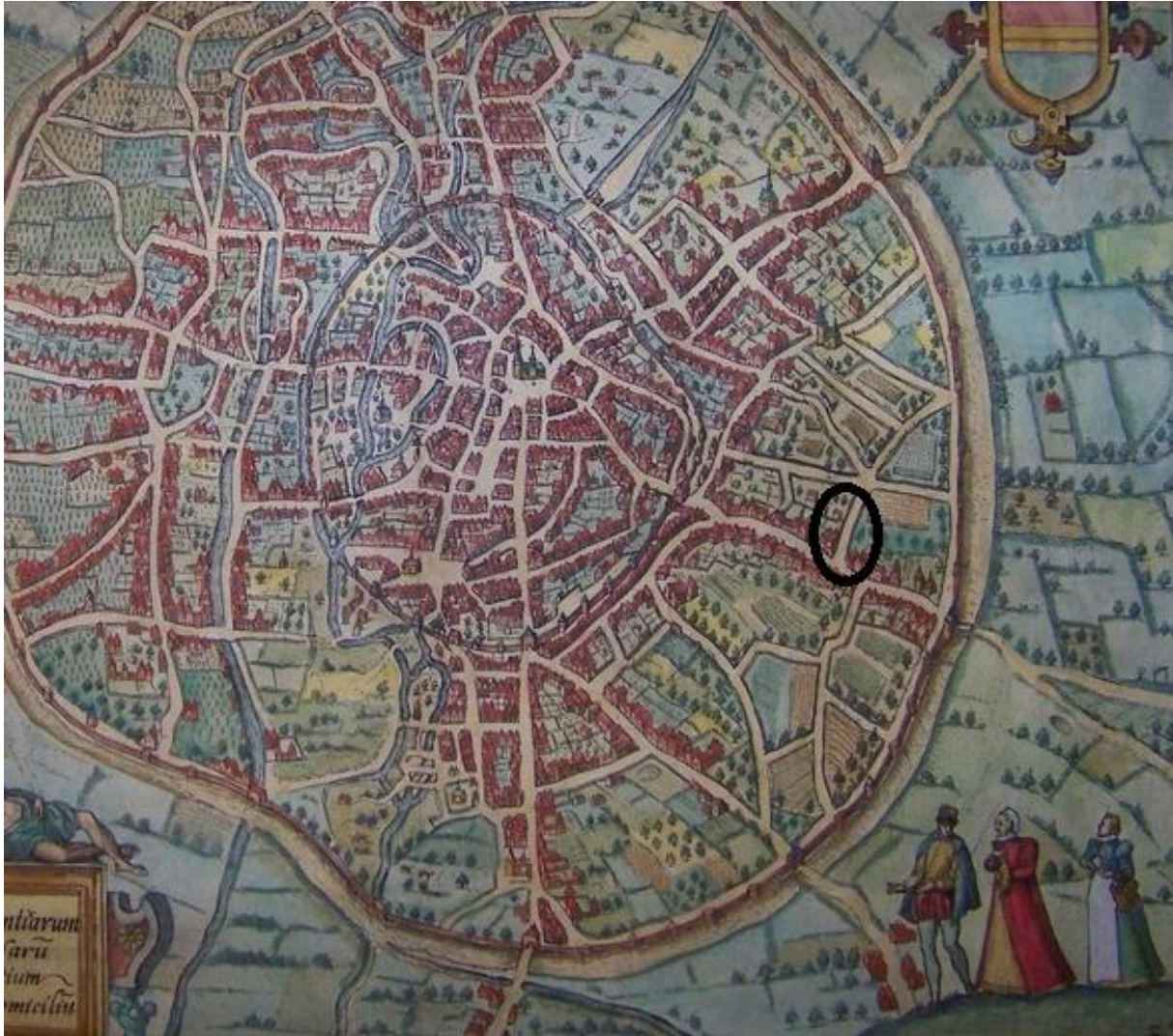

Figuur 8: Aanduiding van het onderzoeksgebied op de kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden (Ferrariskaart) (1771-1778)¹²

¹⁰ Wikimedia 2009.

¹¹ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013a.

¹² Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013a

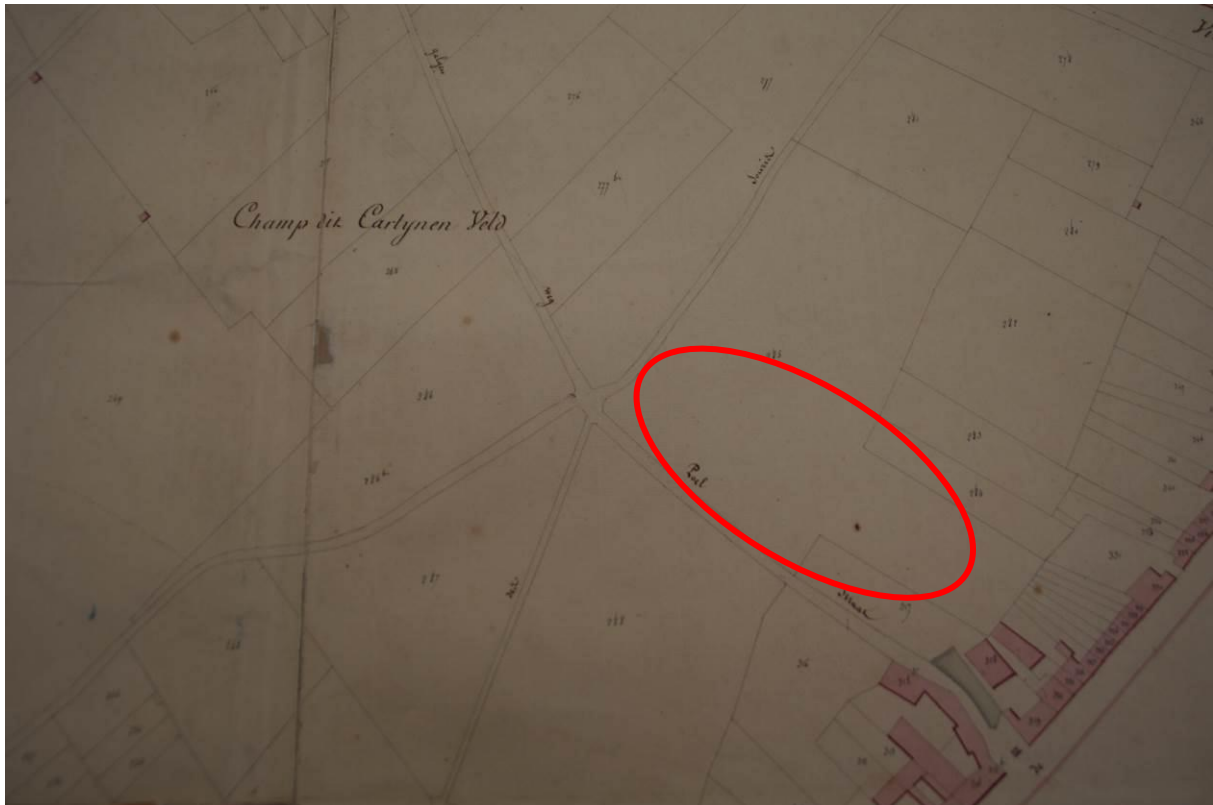

Figuur 9: Plan van Guicciardini (1581) van Leuven met ruwe aanduiding onderzoeksgebied

3.2.1.2 Kadastrale plannen

Het kadasterplan uit 1813 geeft eveneens een leeg gebied weer. Op dit plan is duidelijk sprake van de Poelstraat en net zoals op voorgaande plannen is de poel in het zuiden goed herkenbaar.¹³

¹³ SAL, kadasterplan 1813.

Figuur 10 Kadasterplan uit 1813.¹⁴

Tussen 1836 en 1839 werden er plannen gemaakt door de Stadsarchitect F.H. Laenen voor het gebied tussen de Diestsestraat en Tiensestraat. Hierbij werd het gebied heraangelegd in een rastervorm. De Poelstraat werd omgevormd tot de Burgemeesterstraat, een rechte verbindingsstraat tussen de Tiensestraat en het Quinten Metsysplein die halverwege gekruist wordt door de Blijde Inkomststraat. Vanaf die periode werd de straat bebouwd met arbeiderswoningen en rijhuizen. In eerste instantie werd het gedeelte tussen de Blijde Inkomststraat en het Quinten Metsysplein bebouwd, pas in 1850-1855 het ander straatgedeelte.¹⁵

De start van de bebouwing en de ontwikkeling ervan kan men goed volgen via de mutatieschetsen. De Atlas van de Buurtwegen, opgesteld vanaf 1841, toont voor Leuven zelf enkel een witte vlek.¹⁶

Op de mutatieschets uit 1839 kan men mooi de percelen onderscheiden vanop het kadasterplan uit 1813. De Burgemeesterstraat werd iets meer naar het noordoosten gelegd ten opzichte van de vroegere Poelstraat. Op een groot deel van het terrein werden arbeidershuisjes gebouwd. Op het projectgebied bevonden zich drie grote blokken met daartussen een gang. In het zuiden kan men ook de aanzet van de Blijde Inkomststraat zien.¹⁷

¹⁴ SAL, kadasterplan 1813.

¹⁵ Inventaris Bouwkundig Erfgoed 2007-2012, Burgemeesterstraat, Mathildegang.

¹⁶ Provincie Vlaams-Brabant 2013.

¹⁷ KAL, mutatieschets 1839, nr. 11.

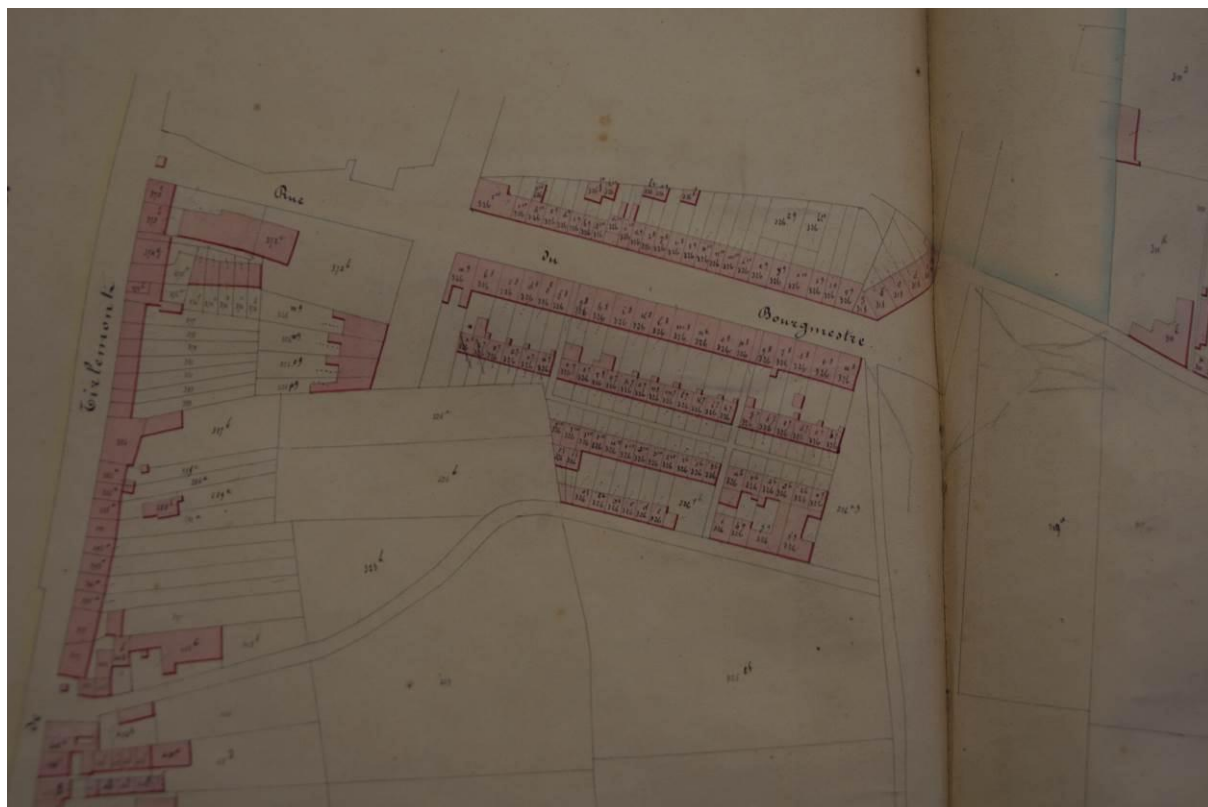

Figuur 11 Mutatieschets uit 1839 met de nieuwe toestand.¹⁸

Op het kadasterplan uit 1850 en de mutatieschets uit 1851 kan men de verdere ontwikkeling van het gebied zien. Het Quinten Metsysplein is er ruw op geschetst maar de Dagobertstraat en Mathildegang vormen nog steeds gewone buurtwegen. Tussen de verschillende bouwblokken van de arbeidershuisjes werden gangen aangelegd.¹⁹

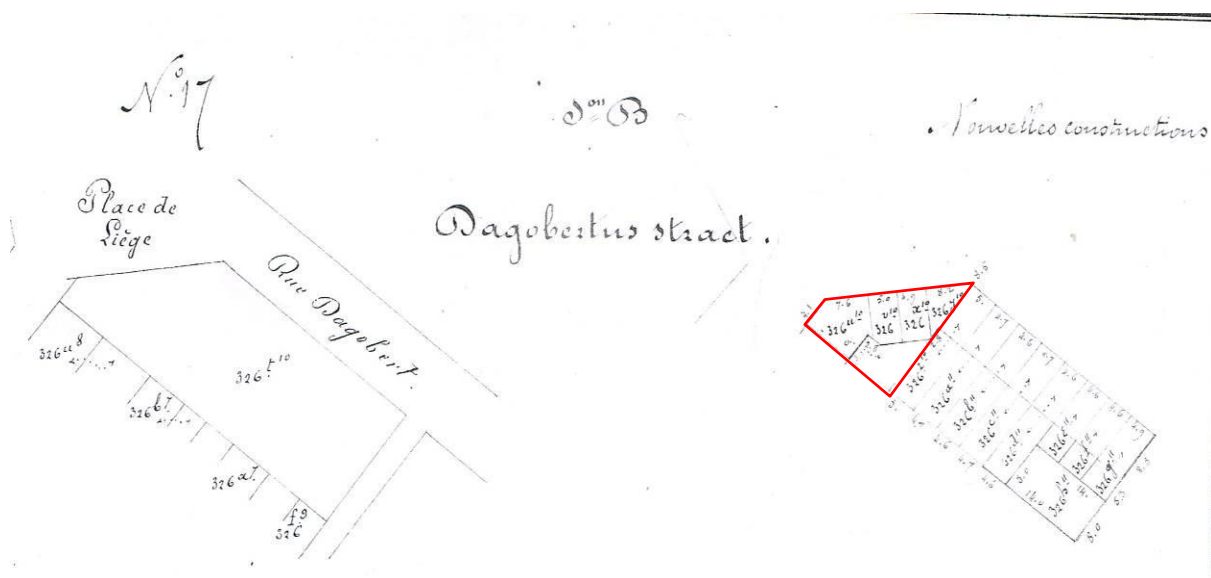
¹⁸ KAL, mutatieschets 1839, nr. 11.

¹⁹ SAL, kadasterplan 1850 ; KAL, mutatieschets 1851, nr. 33.

Figuur 12 Kadasterplan uit 1850.²⁰

In 1858 werd het Quinten Metsysplein blijkbaar Place de Liège genoemd. Op dat moment heeft het plein zijn huidige vorm en wordt de Dagobertstraat omgevormd tot volwaardige weg. De hoek die tot het projectgebied behoort was vanaf dat moment bebouwd.²¹

Figuur 13 Mutatieschets uit 1858 met links de oude toestand en rechts de nieuwe toestand.²²

²⁰ SAL, kadasterplan 1850.

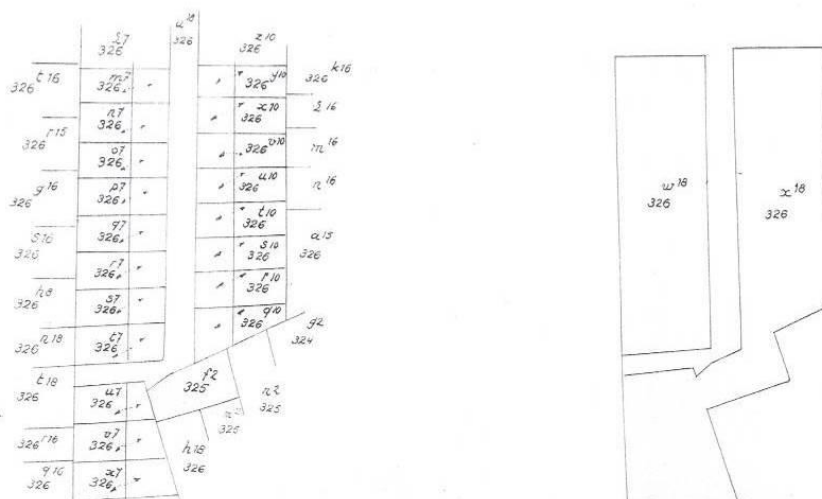
²¹ KAL, mutatieschets 1858, nr. 17.

²² KAL, mutatieschets 1858, nr. 17.

Zeker al vanaf 1885 waren de percelen aan de zijde van de Blijde Inkomststraat (huidig perceel 324p2) bebouwd.²³

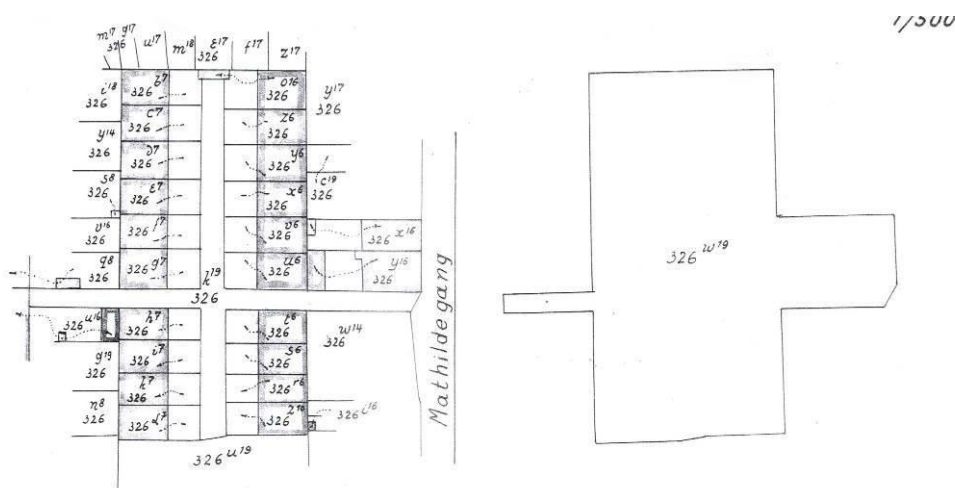
Op basis van de mutatieschets van 1949 kunnen we vaststellen dat de gang tussen de arbeidershuisjes, die evenwijdig met de Mathildegang liep, "Loogang" werd genoemd.²⁴

In 1951 werd het zuidwestelijke deel van de arbeidershuisjes gesloopt.²⁵ In 1956 werden de twee percelen, 326w18 en 326x18, omgevormd tot één perceel en werd het tussenliggend deel van de Loogang gesaneerd.²⁶

Figuur 14 Mutatieschets uit 1951 waarop links nog de arbeidershuisjes te zien zijn en rechts deze gesloopt werden.²⁷

In 1960 werden de andere arbeidershuisjes in het noorden gesloopt.²⁸

Figuur 15 Mutatieschets uit 1960 met links de arbeidershuisjes en rechts de nieuwe toestand waarbij alles gesloopt is en de Loogang verdwenen.²⁹

²³ KAL, mutatieschets 1885, nr. 40.

²⁴ KAL, mutatieschets 1949, nr. 63.

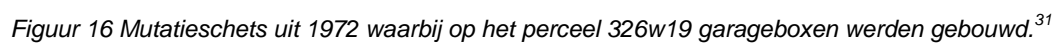
²⁵ KAL, mutatieschets 1951, nr. 62.

²⁶ KAL, mutatieschets 1956, nr. 21.

²⁷ KAL, mutatieschets 1951, nr. 62.

²⁸ KAL, mutatieschets 1960, nr. 16.

In 1972 werden op het perceel dat in 1960 ontstond garageboxen gebouwd.³⁰

De mutatieschets uit 1983 geeft een vrij volledig beeld van het projectgebied. Enkele percelen staan er niet op, maar men kan duidelijk zien dat de percelen aan de straatzijde grotendeels bebouwd waren, op het gebied aan de Mathildegang nog steeds garageboxen stonden en de percelen in het westen en zuiden ervan onbebouwd waren.³²

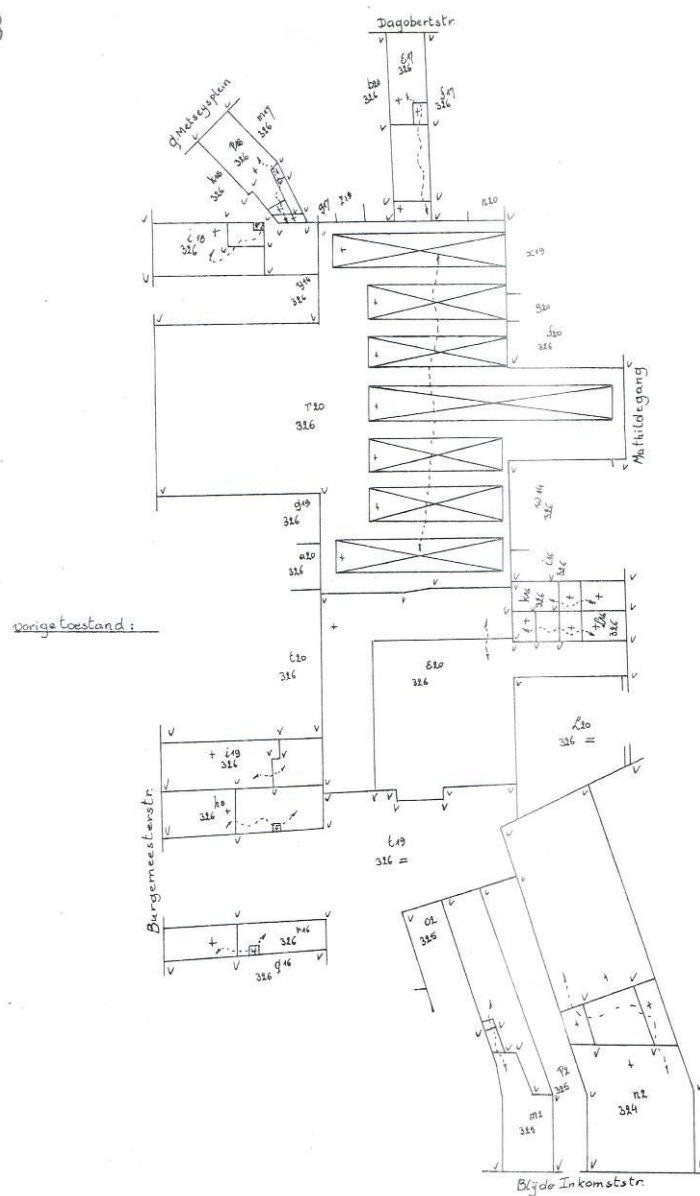
²⁹ KAL, mutatieschets 1960, nr. 16.

³⁰ KAL, mutatieschets 1972, nr. 18.

³¹ KAL, mutatieschets 1972, nr. 18.

³² KAL, mutatieschets 1983, nr. 18.

18

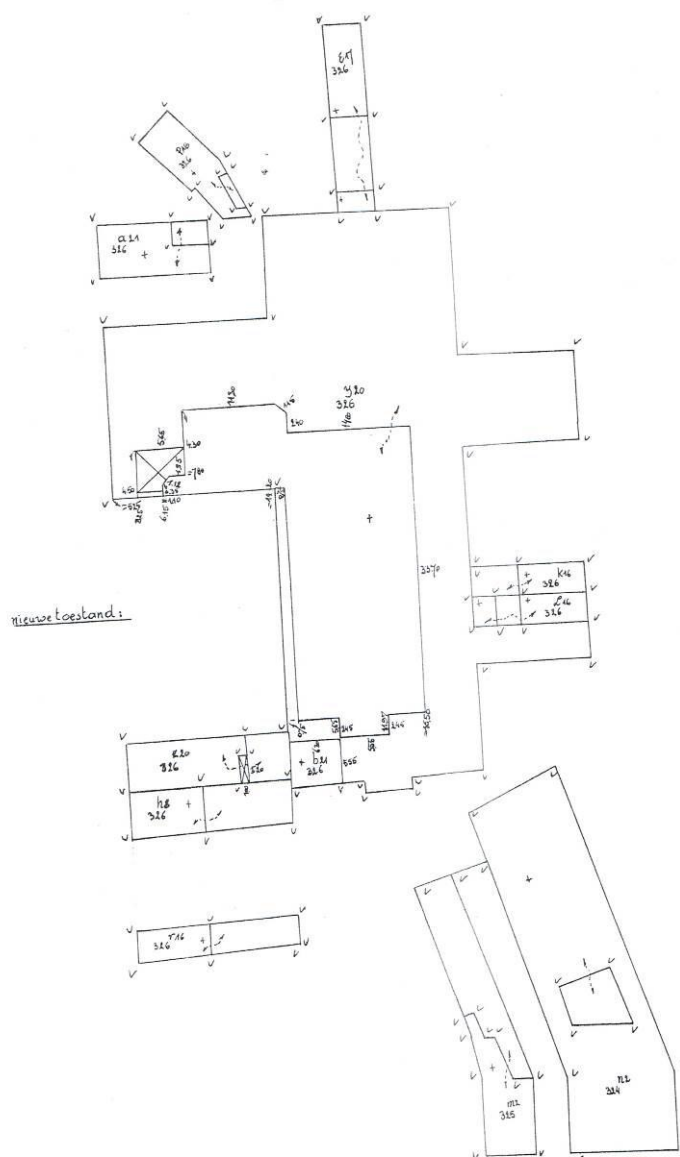
Figuur 17 Oude toestand op de mutatieschets uit 1983.³³

In het jaar 1983 werden de garageboxen gesloopt en werd het bioscoopcomplex "Studio" gebouwd. Op dat moment telde het maar één grote zaal.³⁴

³³ KAL, mutatieschets 1983, nr. 18.

³⁴ KAL, mutatieschets 1983, nr. 18.

18

Figuur 18 Mutatieschets uit 1983 met de nieuwe toestand.³⁵

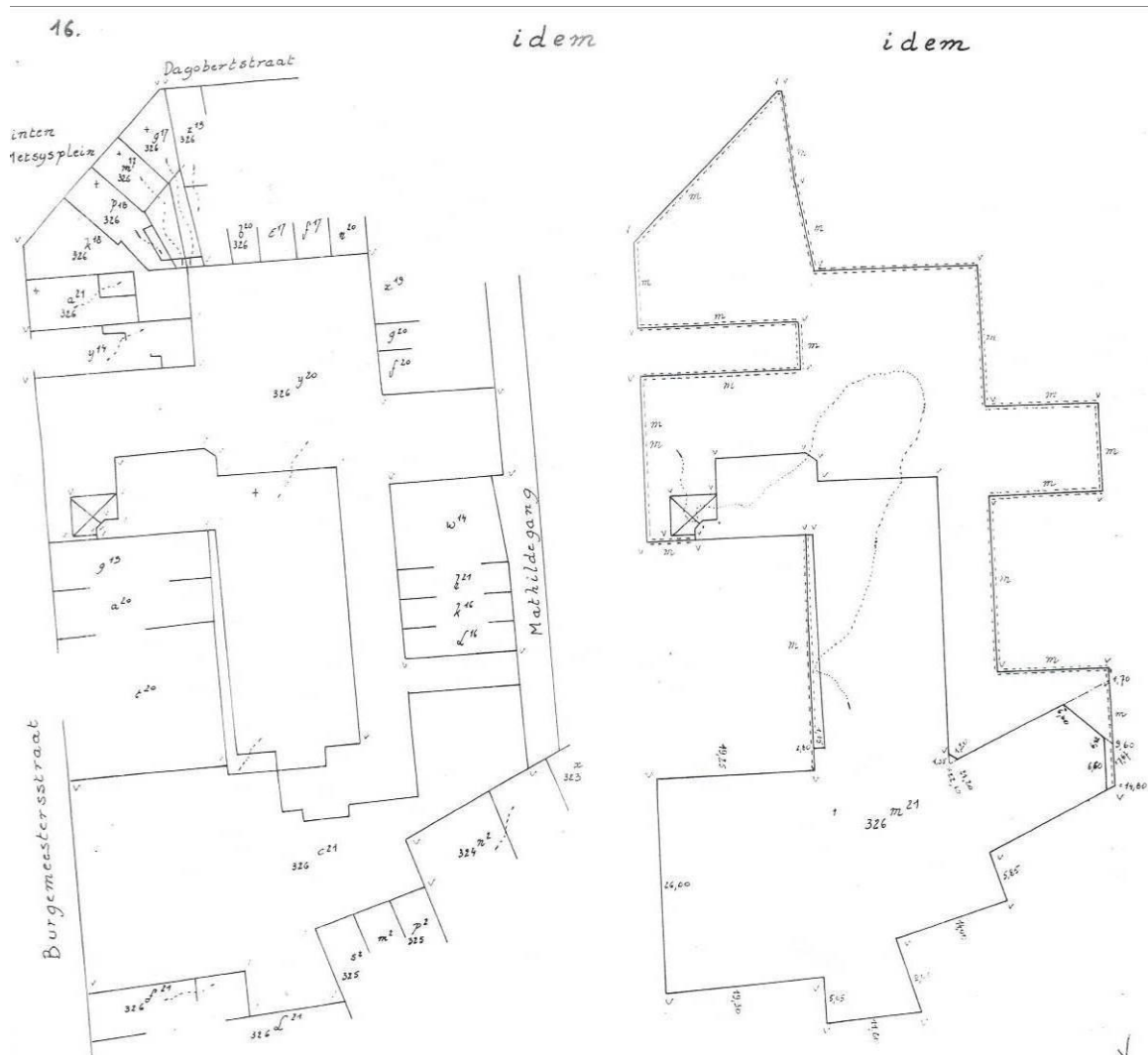
In 1985 werden de verschillende percelen ten zuiden van de cinema omgevormd tot één perceel, namelijk 326c21.³⁶

De laatste verandering op het projectgebied betreft de uitbreiding van het bioscoopcomplex "Studio" in 1986. Hierbij werd zowel het gebouw zelf vergroot, maar ook de gebouwen aan het Quinten Metsysplein werden gesloopt en in het perceel opgenomen.³⁷ Uit de ontwerpplannen is moeilijk op te maken in hoeverre men de ondergrond verstoort. Uit een doorsnede met betrekking tot de bouw van zaal 2 blijkt dat deze tot ca. 50cm onder de toenmalige nulpas ging, maar of deze nulpas overeenkwam met het toenmalige maaiveld is niet duidelijk.

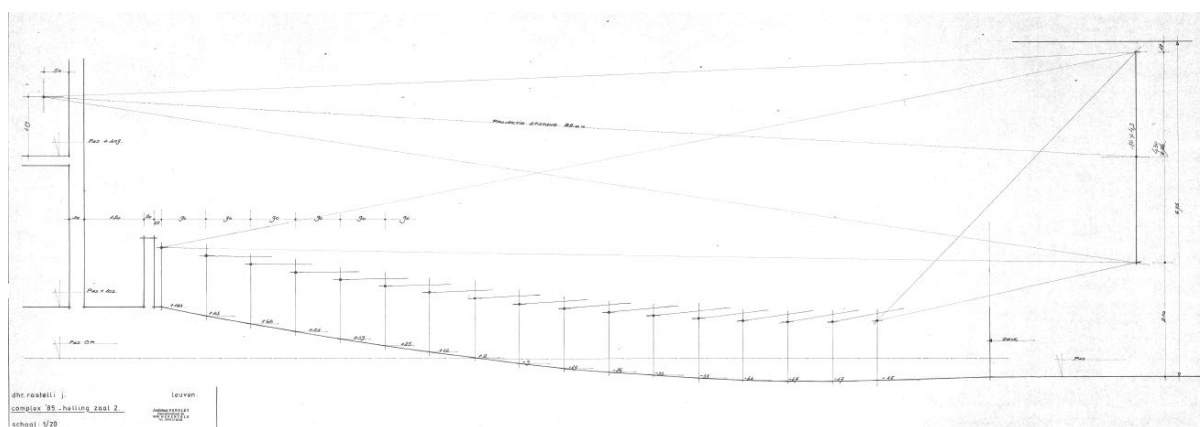
³⁵ KAL, mutatieschets 1983, nr. 18.

³⁶ KAL, mutatieschets 1985, nr. 7.

³⁷ KAL, mutatieschets 1986, nr. 16.

Figuur 19 Mutatieschets uit 1986 met links de voorgaande toestand en rechts de nieuwe toestand.³⁸

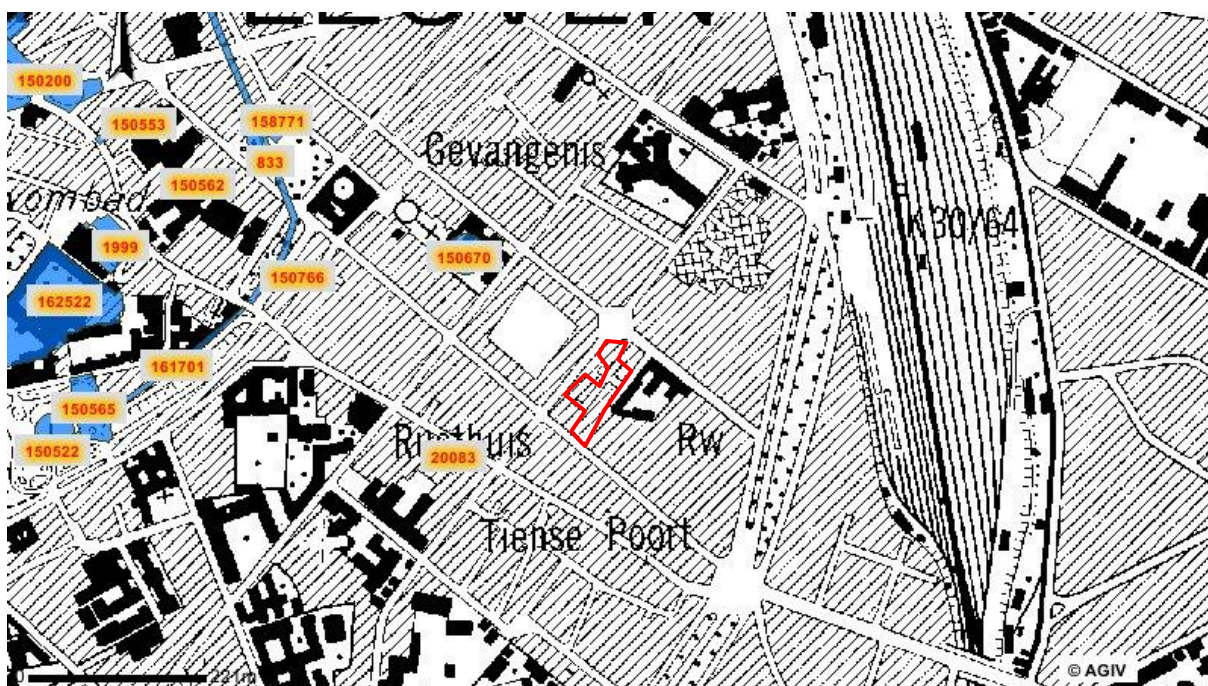
Figuur 20 Doorsnede van zaal 2.³⁹

³⁸ KAL, mutatieschets 1986, nr. 16.

³⁹ Verkregen van Hecta.

3.2.2 Archeologische gegevens

In de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) kan men opmerken dat vooral archeologische locaties binnen de vermoedelijke loop van de eerste stadsomwalling (locatie 833) gekend zijn. Het plangebied ligt hier echter buiten en de meeste locaties zullen dan ook minder relevant zijn om de archeologische waarde te bepalen. Ten noorden, zuiden en oosten van het plangebied zijn geen archeologische locaties gekend in de nabije omgeving. Vermoedelijk is dit deels te wijten aan het treinspoor dat een grote zone heeft verstoord, anderzijds werd in deze zone vermoedelijk nog maar weinig archeologisch onderzoek uitgevoerd. Ten westen, tussen het plangebied en de eerste stadsomwalling, zijn enkele locaties aangeduid. Het gaat onder meer om een toevalsvondst uit 1965 waar bij werken in een tuin in de Tiensestraat 154 een afvalput werd aangetroffen van een potten- en patakonbakker (locatie 20083). In 1960 werd bij rioleringswerken aan de Bogaardenstraat een Romeinse sestertius van keizer Antoninus Pius (138-161) gevonden (locatie 150670).

Figuur 21: CAI-kaart van het plangebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving

Er bevinden zich geen beschermde gebouwen, lijnrelicten, relictzones, ankerplaatsen of puntrelicten op het plangebied.⁴⁰

1.1.1. Verstoringen

De bouw van het bioscoopcomplex heeft zeker een deel van het terrein verstoord. Het gebouw omvat deels een verdieping onder de grond waar zich de toiletten bevinden. In hoeverre bij de bouw van de zalen zelf dieper gegraven werd is onduidelijk.

Aan de zijde van de Blijde Inkomststraat is reeds een ondergrondse parking aanwezig waardoor een deel reeds verstoord is.

⁴⁰ AGIV 2013d.

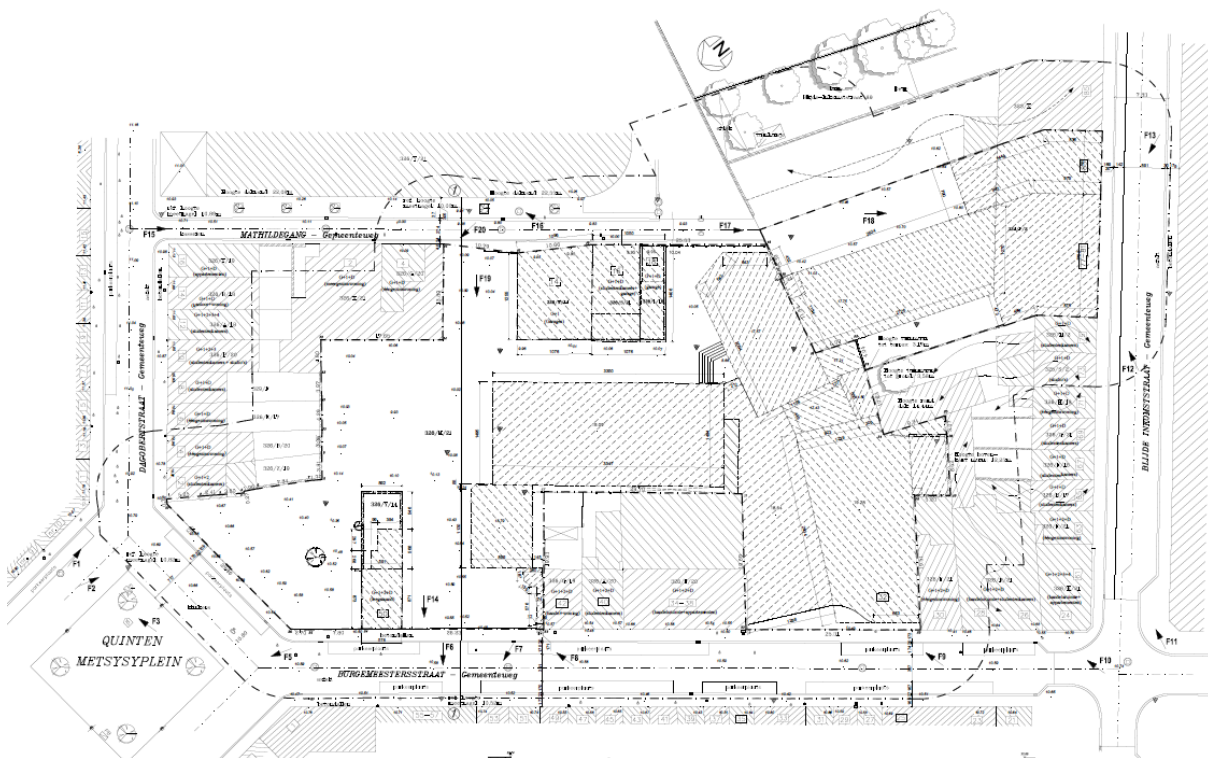
3.2.3 Besluit bureaustudie

Men kan stellen dat het projectgebied tot 1839 niet ontwikkeld was en uit landbouwgebied bestond. Op het plan van Blaeu uit 1649 kan men wel enkele gebouwen ontwaren maar gezien de Burgemeesterstraat iets meer naar het noordoosten aangelegd werd ten opzichte van de oorspronkelijke Poelstraat, moet men deze gebouwen vermoedelijk eerder aan de andere straatzijde verwachten. Op basis van de mutatieschetsen kan men over een groot deel van het projectgebied restanten verwachten van 19de-eeuwse arbeidershuisjes. Aan de zijde van de Blijde Inkomststraat kan men mogelijks ook nog restanten vinden van 19de en 20ste-eeuwse bebouwing. Deze archeologische restanten zijn echter niet zo waardevol gezien hun recente oorsprong. In hoeverre er archeologische sporen aanwezig kunnen zijn van vóór de 16de eeuw is moeilijk te achterhalen.

De oude perceelsindeling kan men gemakkelijk terugvinden via de mutatieschetsen. In deze studie werden enkel de meest relevantie mutatieschetsen opgenomen, maar de meeste percelen ondergingen vrij veel veranderingen. In het algemeen kan men stellen dat het aanvankelijk om een vrij groot perceel ging dat werd opgedeeld in kleine percelen waarop arbeidershuisjes werden gebouwd. In het zuiden, aan de Blijde Inkomststraat, bleven de percelen enige tijd onbebouwd. Na de sloop van de arbeidershuisjes werden de kleine percelen meer en meer samengevoegd tot grotere percelen.

In hoeverre het terrein reeds verstoord is, is moeilijk na te gaan. De bouw van het bioscoopcomplex heeft zeker reeds een deel verstoord gezien een ondergrondse verdieping aanwezig is. Ook aan de Blijde Inkomststraat is reeds een ondergrondse parking aanwezig.

Bij de geplande werken zullen alle bestaande gebouwen gesloopt worden. Dit zal op de meeste plaatsen reeds voor een ingreep in de bodem zorgen.

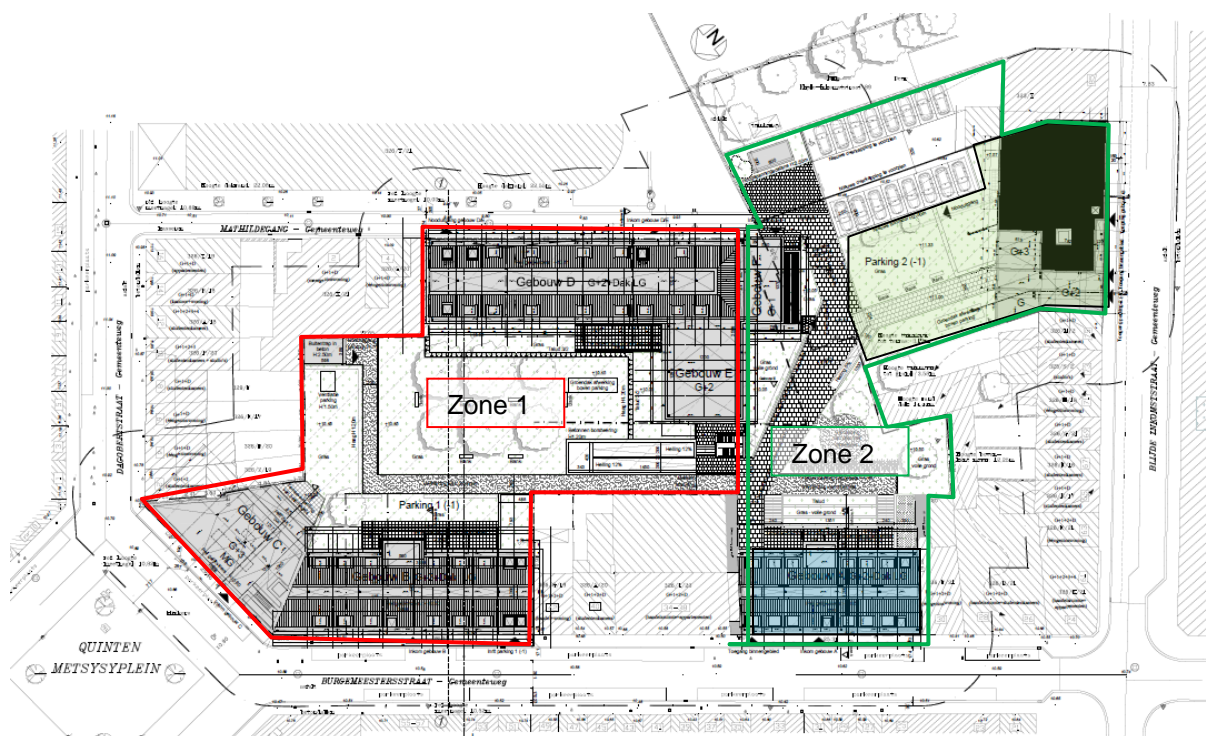

Figuur 22 Sloopplan.⁴¹

Wat het ontwerpplan betreft, kan het plangebied in twee zones/fases opgesplitst worden. In de eerste zone zal een ondergrondse parking komen van ca. 4m diep. Men kan stellen dat de ingreep op de archeologische ondergrond hierbij maximaal is. De tweede zone kan men onderverdelen in drie

⁴¹ M. & J.M. Jaspers – J. Eyers & Partners.

zones. In de lichtgroene zone is reeds een ondergrondse parking aanwezig en zal men nog ca. 30 cm dieper gaan. In de lichtblauwe zone zal men nog een kelderverdieping maken van ca. 3,60m diep. De overige ruimte van deze zone zal geen verdere ingreep kennen bij de nieuwbouw.

Figuur 23 Ontwerplan met aanduiding van de verschillende zones.⁴²

Globaal kan men stellen dat zowel de sloop van de bestaande gebouwen en de nieuwbouw over het volledige terrein voor een ingreep in de bodem zullen zorgen.

In een eerste fase zullen de gebouwen in zone 1 gesloopt worden en zal de kelder voor de parking gegraven worden. Gezien het archeologisch vooronderzoek zal starten vóór de sloopwerken, wordt voorgesteld om op de bestaande vrije ruimtes parallelle sleuven van 1 kraanbak breed te graven. Indien er een stratigrafie aanwezig is zal per aangelegde sleuf één proefput aangelegd worden tot de moederbodem. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek worden nog bijkomende proefputten in de huidige kelders aangelegd. De locatie van deze proefputten dient te gebeuren op basis van de huidige toestand van het terrein.

In een tweede fase zal zone 2 aan de beurt komen. Voor de lichtgroene zone wordt een begeleiding van de werken voorzien aangezien het gebied reeds verstoord werd en nog een 30-tal cm dieper gaat dan de huidige verstoringsdiepte. Zone 2 is momenteel volgebouwd met het bioscoopcomplex. Indien dit gebouw nog niet gesloopt wordt voor het archeologisch vooronderzoek dienen hier enkele proefputten aangelegd te worden. De methodiek voor deze zone zal echter fijn gesteld worden na het archeologisch onderzoek van fase 1.

In de Bijzondere Voorschriften werd gevraagd volgende vragen te beantwoorden:

- Wat zijn de bekende archeologische en historische gegevens?

Voor het plangebied zijn geen archeologische gegevens gekend. De historische gegevens duiden op bewoning vanaf het midden van de 19de eeuw. Wat betreft de middeleeuwen en jongere periodes

⁴² M. & J.M. Jaspers – J. Eyers & Partners.

geldt dan ook een lage archeologische verwachting. Wat betreft de oudere periodes kan geen specifieke verwachting worden uitgesproken. De mogelijkheid bestaat dat sporen vanaf de prehistorie aanwezig zijn.

- Hoe was de oude perceelsindeling?

De perceelsindeling start vanaf midden 19de eeuw. op dat moment wordt de huidige Burgemeesterstraat aangelegd; ook de Mathildegang krijgt dan vorm. Op het onderzoeksterrein worden arbeidershuisjes gebouwd, zowel aan de straatzijde als aan de binnenzijde van het plein. Midden de 20ste eeuw worden de huisjes aan de binnenzijde van het terrein gesloopt en later vervangen door garageboxen. In 1983 worden de boxen gesloopt en een groot deel van het terrein wordt gebruikt voor cinemazalen.

- Hoe groot waren de verschillende huizenblokken?

Het onderzoeksgebied is midden de 19de eeuw tot midden de 20ste eeuw sterk verkaveld in kleine percelen waarop telkens één arbeidershuisje werd gebouwd. Deze percelering is nog aan de straatzijde te merken. Binnen het eigenlijke onderzoeksgebied zelf was de 'oorspronkelijke' percelering verdwenen.

- Welke info is er nog te vinden over de huidige bebouwing of voormalige constructies op het terrein?

Het bureauonderzoek heeft de evolutie geschetst van open terrein tot in het midden de 19de eeuw naar erg intense bebouwing tot midden de 20ste eeuw. Vervolgens werd opnieuw deels gesloopt aan het einde van de 20ste eeuw in het kader van de aanleg en expansie van het vandaag nog aanwezige bioscoopcomplex.

- In welke mate is het terrein reeds verstoord?

De aanwezige bebouwing heeft het terrein zeker verstoord. Met name de aanwezige en gesloopte gebouwen met eventuele kelderverdiepingen zullen hun sporen hebben nagelaten. Ook de bioscoop met stevige nieuwbouw en kelders heeft eventuele archeologische resten vernietigd.

- In welke mate verstoren de geplande werken archeologisch erfgoed?

De geplande werken (nieuwbouw, parkeerkelder, nutsleidingen...) zullen eventuele archeologische resten zeker verstoren. Vooral ter hoogte van de parkeerkelder is de impact totaal.

- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?

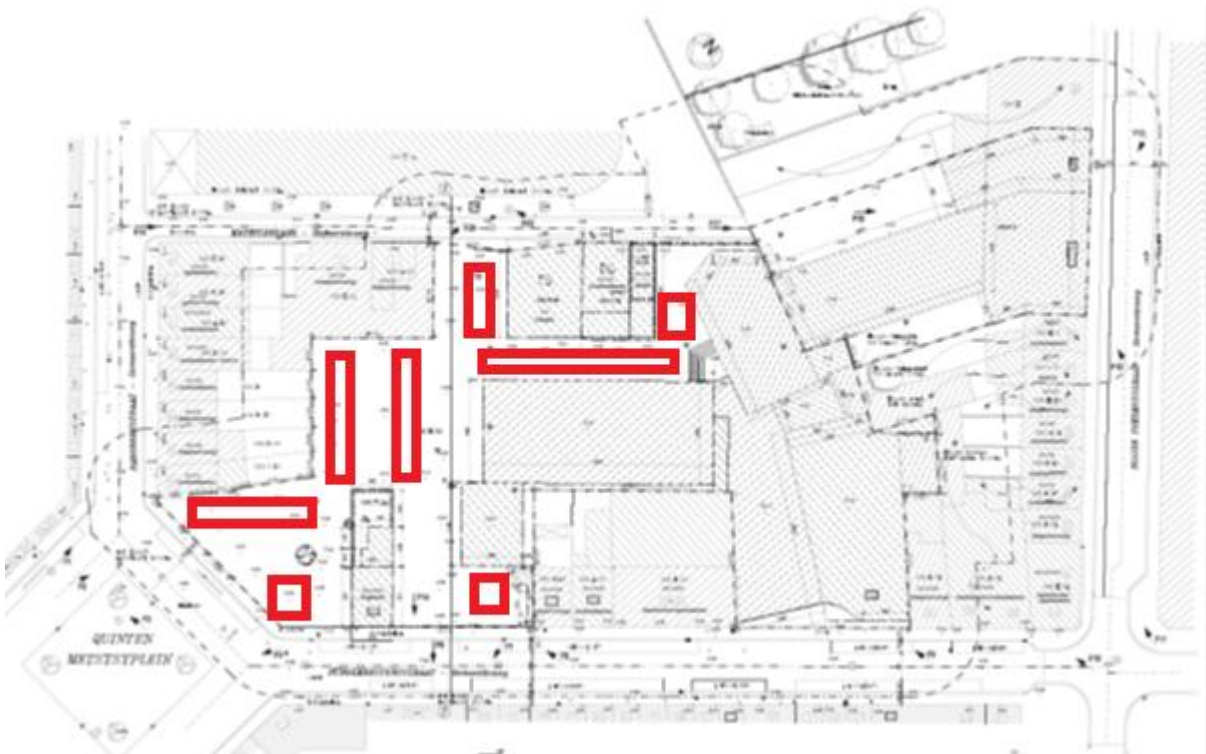
Er is geen info aanwezig.

- Welke onderzoeksvragen moeten bijkomend bij de prospectie met ingreep in de bodem beantwoord worden?

Het bureauonderzoek riep geen specifieke extra onderzoeksvragen op. De essentie blijft uit te kijken naar de mate van gaafheid van de bodem en de aanwezigheid van eventuele archeologische sporen.

- Wat is de te volgen strategie tijdens het prospectieonderzoek?

In samenspraak met het Agentschap is een puttenplan opgesteld (figuur 4). Door middel van dit plan moet over het hele terrein een duidelijk beeld worden gevormd van de gaafheid van de bodem en de eventuele archeologische waarden.

Figuur 24 Voorstel werkputinplanting voor fase 1 (later gewijzigd, zie figuur 4).

4 Archeologisch onderzoek

Vanaf de noordelijke hoek van het terrein werden min of meer in wijzerzin werkputten aangelegd.

Werkput 1, aangelegd vanaf 37,38 m TAW, werd uitgegraven tot 34,58 m TAW.

De volledige werkput lag binnen een vermoedelijk 19de eeuwse of jongere kelder. De moederbodem werd pas bereikt op een niveau van 34,88 m TAW, ongeveer 70 cm onder het vloerniveau van de kelder.

De natuurlijke bodem bestond hier uit groengeel zand, vermoedelijk meteen de C-horizont.

Figuur 25 Zicht op het vlak van werkput 1

Het noordoosten van werkput 2 werd ook in gevulde kelders aangelegd. Pas in het uiterste zuiden werd de moederbodem aangetroffen, ruwweg drie meter onder het maaiveld (op ongeveer 34,50 m TAW), onder dikke ophogingspakketten. Het profiel werd niet in detail gedocumenteerd wegens mogelijke bodemvervuiling en instortingsgevaar.

Figuur 26 Zicht op het zuidwestelijke deel van werkput 2

Werkputten 3 en 4 vertonen een gelijkaardig profiel. Onder de bestrating en recente ophogingspakketten liggen iets oudere ophogingspakketten van kelders. Deze vallen op aangezien ze vaak aan de binnenzijde van muurresten liggen, zoals sporen 4.12 en 3.4 (enkel in profielen zichtbaar). Ook spoor 3.8/3.9 is een kelder; we vermoeden een koepelvormige cisterne (enkel in profielen, zie bijlage).

In het uiterste zuidoosten van beide werkputten merken we mogelijk relevante archeologische sporen op. In werkput 3 gaat het om sporen 12, 15 en 17 in het profiel. Samen lijken zij een gracht of opgevulde depressie te vormen. In het spoor is geen materiaal gevonden. Aangezien het spoor de oude bouwvoor doorsnijdt (zie verder) en gelet op het materiaal in de verschillende lagen, vermoeden we dat het spoor eerder in de Nieuwe Tijd of nog jonger te dateren is.

In werkput 4 gaat het in het vlak om spoor 1 (laag 9, zie profielen in bijlage). Dat spoor werd tegen het profiel gecoupeerd onder het vlak. Het bleek te gaan om een greppeltje, ruwweg 20 cm diep en 30 cm breed. Ook hier werd geen materiaal opgemerkt.

In beide profielen is lokaal een oorspronkelijk bodemprofiel aangetroffen. Het bestaat uit een donkere, humeuze, lemige laag, die baksteenbrokjes, houtskool en mortelfragmentjes bevat. Daaronder merken we stevast een gebioturbeerd beige pakket, dat vaak nog wat baksteenbrokjes, houtskool en

mortel bevat. Op zijn beurt rust dit pakket op de ongestoorde moederbodem (C-horizont). De top van de bouwvoor vinden we in beide werkputten op gemiddeld 35 m TAW.

Figuur 27 Zicht op noordoostelijk profiel van werkput 3

Figuur 28 Profiel in werkput 3, vanuit het zuidoosten

Figuur 29 Zicht op het zuidwestprofiel in werkput 4

Figuur 30 Detail werkput 4, spoor 1 (=laag 9)

Werkput 5 is opnieuw in keldervulling aangelegd. Eén wand van de werkput bestaat volledig uit een kelderwand. De ongestoorde moederbodem wordt hier pas aangetroffen op ruwweg 33,80 m TAW.

Figuur 31 Werkput 5

Werkputten 6 – 9 zijn aangelegd in de smalle ruimte tussen gebouwen in het zuiden van het plangebied. De werkputten tonen eenzelfde beeld. Onder een ophogingspakket rust het oorspronkelijk bodemprofiel vanaf gemiddeld 35,80 m TAW. Het bestaat uit een vermoedelijk oude bouwvoor, die net zoals in werkputten 3 en 4, rust op een pakket gebioturbeerde moederbodem en C-horizont. De bouwvoor krijgt in werkputten 6, 7, 8 en 9 achtereenvolgens laagnummers 3, 3, 4 en 4. Opvallend is dat in werkputten 7, 8 en 9 steevast het noordoostelijk verstoord is, vermoedelijk is dit de grens van de bouwput van de bestaande bebouwing (bioscoopcomplex).

Werkput 10 tenslotte ligt in het verlengde van werkput 4. De werkput, aangelegd vanaf 37,21 m TAW, is volledig uitgegraven in een opgevulde kelder. De moederbodem is tijdens het veldwerk niet aangetroffen. Door instortingsgevaar is de aanleg gestopt op een niveau van ruwweg 34,70 m TAW.

In het noordwesten van het plangebied was een aanvullende werkput gepland, tegen de Burgemeesterstraat. Een waterleiding die nog in gebruik was, verhinderde de aanleg van de werkput.

Figuur 32 noordwestprofiel werkput 6

Figuur 33 zuidoostprofiel werkput 8

Figuur 34 Werkput 10

5 Synthese en waardering

5.1 Synthese

Het bureauonderzoek toonde aan dat de kans op archeologische waarden uit de middeleeuwen eerder klein was aangezien het plangebied pas intens bewoond werd vanaf de 19de eeuw. Gelet op het ontbreken van historische gegevens bestond uiteraard wel een kans op oudere archeologische resten (Romeinse tijd, metaaltijden). De trefkans op archeologie zou vooral afhangen van de mate waarin verstoringen aanwezig waren binnen het plangebied.

Tijdens het veldwerk stelden de archeologen vast dat rondom het terrein, langs de Burgemeesterstraat, Quinten Metsysplein en Mathildegang, zware verstoringen aanwezig waren als gevolg van aangelegde en gedichte kelders. Die kelders kunnen we linken aan de eerste intensieve bewoning op het terrein vanaf de 19de eeuw. Wanneer we hier ongestoorde moederbodem aantreffen is deze doorgaans ruwweg een meter afgetopt.

Centraal op het terrein zijn de verstoringen minder ingrijpend. Her en der is nog een oorspronkelijke bodemprofiel te herkennen. Dit profiel bestaat uit een vermoedelijk oude bouwvoor gemiddeld op m TAW en daaronder een sterk gebioturbeerde B-horizont en een C-horizont.

Tijdens het onderzoek werden slechts twee archeologisch relevante sporen opgemerkt. Het ene betreft een mogelijke gracht of opgevulde depressie, zichtbaar in het profiel van werkput 3. Het andere spoor betreft een greppel in het uiterste zuidoosten van werkput 4. Beide sporen konden niet gedateerd worden, hoewel we van het spoor in werkput 3 een datering in de Nieuwe Tijden of jonger vooropstellen.

We konden vaststellen dat het terrein ruwweg één à anderhalve meter is opgehoogd. Toch is er nauwelijks verschil tussen de niveau van de straat en dat van het terrein (respectievelijk 36,50 à 37,00 m TAW en 37 m TAW). Dat zou er op kunnen wijzen dat de wijde omgeving van het plangebied is opgehoogd vooraf aan de inrichting van dit deel van Leuven. Dit is een interessant gegeven dat mogelijks te linken is aan de aanwezigheid van de Zwarte Poel ten zuidwesten van het onderzoeksgebied. Die Zwarte Poel kan misschien wijzen op een lager landschap in de wijde omgeving. Deze moest dan opgevuld worden.

De aanvoer van de ophoging kan samenhangen met het geleidelijk verdwijnen van de binnenste en buitenste ringmuren. Deze beide worden vanaf het begin van de 19de eeuw tot ruwweg 1850 zwaar aangetast door allerlei infrastructuurwerken. Het is mogelijk, maar niet zeker, dat het slopen van delen van de ringmuren in verband staat met de ophogingen in het kader van grootschalige verkavelingen in het Leuvense centrum.

5.2 Onderzoeksvragen - Antwoorden

Het doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

Zijn er archeologische sporen aanwezig?

Tijdens het onderzoek zijn twee archeologische sporen aangetroffen. Het gaat om een gracht of opgevulde depressie in het zuidoosten van werkput 3 en een greppel in het zuidoosten van werkput 4. Beide sporen konden niet gedateerd worden bij gebrek aan vondstmateriaal. Ook een relatieve datering tegenover andere sporen brengt geen soelaas.

Bevinden de sporen zich in stratigrafisch verband?

De beide beschreven sporen zijn de weinige sporen die in een min of meer ongeschonden stratigrafie bevinden.

Hoeveel verschillende lagen/stratigrafie zijn er te onderscheiden in de verschillende proefputten? En hoe zijn die over de verschillende proefputten heen gelinkt?

Het onderzoek toonde aan dat het terrein enigszins is opgehoogd. De straatniveaus in de Burgemeesterstraat en de Mathildegang bevinden zich respectievelijk op 37,00 m TAW en 36,50 m TAW. In het plangebied bevindt het maaiveld zich ruwweg op 37 m TAW. Op verschillende locaties konden we een oude bouwvoor terugvinden op gemiddeld 35,00 à 35,80 m TAW. Het feit dat straatniveau en huidig maaiveld zich op een gelijkaardig niveau bevinden kan een aanwijzing zijn dat de wijde omgeving is opgehoogd bij de inrichting van dit deel van Leuven in de 19de eeuw. Ondanks de afdekkende laag in het plangebied zijn zowat overal op het terrein diepgaande verstoringen aanwezig.

Deze ophoging kan te maken hebben met de mogelijke oorspronkelijke natte situatie op het terrein. Het onderzoeksgebied ligt op basis van de historische kaarten vlakbij de Zwarte Poel, vermoedelijk een depressie. Het is best mogelijk dat ook het plangebied zelf iets lager en natter lag tegenover de wijde omgeving. Het kan dus best zijn dat bij het bouwrijp maken van de terreinen men eerst grond heeft opgevoerd.

Bevatten deze lagen archeologische vondsten? Uit welke periode dateren de vondsten?

Tijdens het onderzoek zijn geen relevante archeologische vondsten opgemerkt.

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

Slechts twee archeologische sporen werden aangetroffen. Deze zijn degelijk bewaard. Maar door de inplanting van kelders aan de rand van het terrein, de aanwezige moderne gebouwen en verspreide kelders centraal op het terrein, is het aantoonbaar dat het bodemarchief zwaar verstoord is.

Wat was de invloed van de bestaande bebouwing/verhardingen op het archeologisch erfgoed?

De invloed van de moderne bestaande gebouwen, de kelders rondom aan straatzijde en verspreide kelders centraal op het terrein, is aantoonbaar nefast.

Op welke hoogte bevindt zich de natuurlijke bodem?

In werkputten 3, 4, 6, 7, 8 en 9 was de natuurlijke bodem aanwezig vanaf ruwweg 35 m TAW. In de andere werkputten was de bodem doorgaans pas een meter lager bewaard.

Wat is de impact van de geplande werken op het archeologisch erfgoed?

Hoewel de geplande werken een grote impact hebben op de bodem zullen naar alle waarschijnlijkheid geen relevante archeologische resten geraakt worden.

Kunnen de resultaten van de bureaustudie fijngesteld worden?

De bureaustudie toonde vooral aan dat de aanwezigheid van eventuele archeologische resten, met name uit metaaltijden en Romeinse tijd, en minder uit de middeleeuwen, afhankelijk was van verstoringen op het terrein.

Het veldwerk kon deze verstoringen in kaart brengen.

Welke onderzoeksvragen moeten bij een eventueel vervolgonderzoek beantwoord worden? Wat is de te volgen opgravingsstrategie bij een vervolgonderzoek?

BAAC Vlaanderen adviseert geen vervolgonderzoek.

5.3 Besluit en Advies

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem, uitgevoerd door BAAC Vlaanderen bvba, in opdracht van Hecta, toonde aan dat op het terrein aan de Burgemeesterstraat te Leuven geen relevante archeologische resten bewaard zijn.

Tijdens het onderzoek werd vastgesteld dat een groot deel van het terrein verstoord is door de bestaande bebouwing en door (sub)recente kelders en vergravingen. Er werden slechts twee relevante archeologische sporen opgemerkt. Eén daarvan betreft een gracht of opgevulde depressie die we in de Nieuwe Tijd of jonger dateren. Een ander betreft een niet gedateerde kleine greppel.

Op basis van deze resultaten adviseert BAAC Vlaanderen geen vervolgonderzoek op het terrein.

6 Bibliografie

AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2013a: *Stratengids - Positiebepaling* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/straten/#> (geraadpleegd op 16 oktober 2013).

AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2013b: *Digitale bodemkaart Vlaanderen* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart/#> (geraadpleegd op 16 oktober 2013).

CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2013: *Leuven* [online], <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/#> (geraadpleegd op 16 oktober 2013).

DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2013a: *Ferrariskaart Saint-Nicolas* [online], http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerrarisCarte_nl.html, (geraadpleegd op 16 oktober 2013).

DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2013b: *Atlas cadastral parcellaire de la Belgique* [online], (geraadpleegd op 16 oktober 2013).

DOV VLAANDEREN 2013: *Databank Ondergrond Vlaanderen* [online], <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 16 oktober 2013).

GISOOST PROVINCIE OOST-VLAANDEREN 2013: *Atlas der Buurtwegen (1840)* [online], <http://www.gisoost.be/home/atlasbw.php>, (geraadpleegd op 16 oktober 2013).

7 Lijst met figuren

Figuur 1: situering onderzoeksgebied op een orthofoto	1
Figuur 2: situering onderzoeksgebied op de topografische kaart.	2
Figuur 3 Afbraakplan.	4
Figuur 4: Situering onderzoeksgebied op de bodemkaart.	6
Figuur 5 Detail van het plan van Jacob van Deventer (1550-1565) met aanduiding van de twee stadsomwallingen (zwarte pijl), het plangebied (rood) en de Tiensestraat als referentie.	7
Figuur 6 Detail van het plan van Blaeu uit 1649.	8
Figuur 7: Aanduiding van het onderzoeksgebied op de kabinetskaart der	8
Figuur 8 Kadasterplan uit 1813.	10
Figuur 9 Mutatieschets uit 1839 met de nieuwe toestand.	11
Figuur 10 Kadasterplan uit 1850.	12
Figuur 11 Mutatieschets uit 1858 met links de oude toestand en rechts de nieuwe toestand.	12
Figuur 12 Mutatieschets uit 1951 waarop links nog de arbeidershuisjes te zien zijn en rechts deze gesloopt werden.	13
Figuur 13 Mutatieschets uit 1960 met links de arbeidershuisjes en rechts de nieuwe toestand waarbij alles gesloopt is en de Loogang verdwenen.	13
Figuur 14 Mutatieschets uit 1972 waarbij op het perceel 326w19 garageboxen werden gebouwd.	14
Figuur 15 Oude toestand op de mutatieschets uit 1983.	15
Figuur 16 Mutatieschets uit 1983 met de nieuwe toestand.	16
Figuur 17 Mutatieschets uit 1986 met links de voorgaande toestand en rechts de nieuwe toestand. .	17
Figuur 18 Doorsnede van zaal 2.	17
Figuur 19: CAI-kaart van het plangebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving	18
Figuur 20 Sloopplan.	19
Figuur 21 Ontwerpplan met aanduiding van de verschillende zones.	20
Figuur 22 Voorstel werkputinplanting voor fase 1.	22
Figuur 23 Zicht op het vlak van werkput 1	23
Figuur 24 Zicht op het zuidwestelijke deel van werkput 2	24
Figuur 25 Zicht op noordoostelijk profiel van werkput 3	25
Figuur 26 Profiel in werkput 3, vanuit het zuidoosten	25
Figuur 27 Zicht op het zuidwestprofiel in werkput 4	26
Figuur 28 Detail werkput 4, spoor 1 (=laag 9)	26
Figuur 29 Werkput 5	27
Figuur 30 noordwestprofiel werkput 6	28
Figuur 31 zuidoostprofiel werkput 8	28
Figuur 32 Werkput 10	29

8 Bijlagen

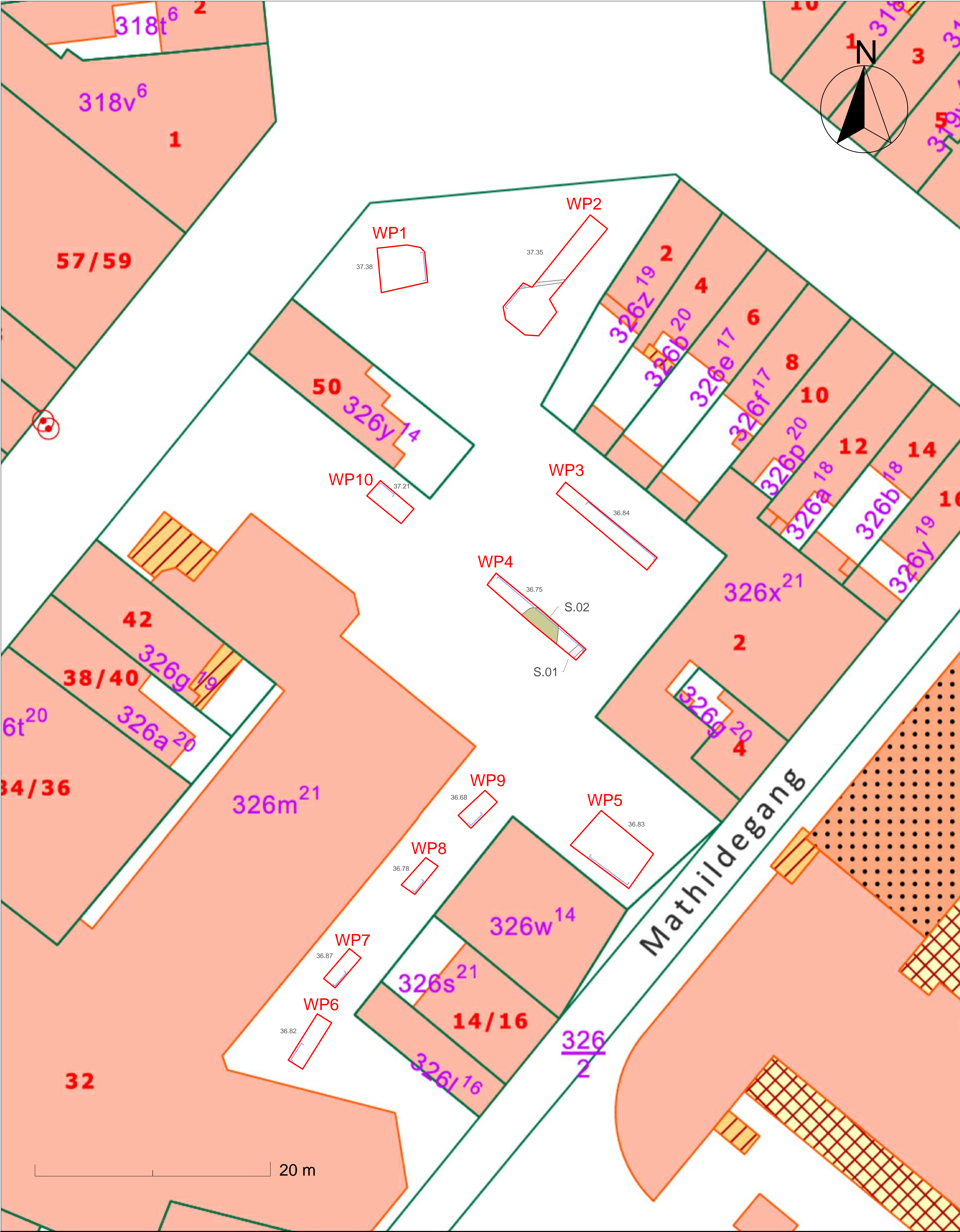
8.1 Lijsten

8.2 Kaartmateriaal

Bijlage 8.1. Sporenlijst

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting
PC090922	1	1		Situatiefoto aanleg	#
PC090923	1	1		Situatiefoto aanleg	#
PC090924	1	1		Aanleg vlak	ZW
PC090925	1	1		Aanleg vlak	N
PC090926	1	1		Aanleg vlak	N
PC090927	1	1		Aanleg vlak	NO
PC090928	1	1		Aanleg vlak	W
PC090929	1	1		Vlakfoto	NO
PC090930	1	1		Vlakfoto	NO
PC090931	1	1		Profiel	O
PC090932	1	1		Profiel	O
PC090933	1	1		Profiel	O
PC090934	2	1		Aanleg vlak	Z
PC090935	2	1		Aanleg vlak	O
PC090936	2	1		Aanleg vlak	N
PC090937	2	1		Aanleg vlak	N
PC090938	2	1		Profiel	N
PC090939	2	1		Profiel	N
PC090940	2	1		Profiel	N
PC090941	2	1		Profiel	N
PC090942	2	1		Vlakfoto	W
PC090943	2	1		Vlakfoto	W
PC090944	2	1		Vlakfoto	W
PC090945	2	1		Vlakfoto	W
PC090946	3	1		Profiel	O
PC090947	3	1		Profiel	O
PC090948	3	1		Profiel	O
PC090949	3	1		Profiel	ZW
PC090950	3	1		Profiel	NO
PC090951	3	1		Profiel	NO
PC090952	3	1		Profiel	NO
PC090953	3	1		Profiel	O
PC090954	3	1		Profiel	O
PC090955	3	1		Profiel	O
PC090956	3	1		Profiel	O
PC090957	3	1		Profiel	NO
PC090958	3	1		Profiel	NO
PC090959	3	1		Profiel	ZO
PC090960	3	1		Profiel	ZO
PC090961	3	1		Vlakfoto	Z
PC090962	3	1		Vlakfoto	Z
PC090963	4	1		Vlakfoto + Profiel	W
PC090964	4	1		Vlakfoto + Profiel	W
PC090965	4	1		Vlakfoto	N
PC090966	4	1		Profiel	NW
PC090967	4	1		Profiel	NW
PC090968	4	1		Profiel	W
PC090969	4	1		Profiel	W
PC090970	4	1		Profiel	W

PC090971	4	1		Profiel	W
PC090972	4	1		Vlakfoto	ZW
PC090973	4	1		Vlakfoto	Z
PC090974	4	1		Vlakfoto	Z
PC090975	5	1		Profiel	W
PC090976	5	1		Profiel	W
PC090977	5	1		Profiel	ZW
PC090978	5	1		Profiel	ZW
PC090979	4	1		Profiel	W
PC090980	4	1		Profiel	W
PC090981	4	1		Profiel	W
PC090982	4	1		Profiel	ZW
PC090983	4	1		Profiel	ZW
PC090984	3	1		Vlakfoto + Profiel	ZO
PC090985	3	1		Vlakfoto + Profiel	MA
PC090986	3	1		Vlakfoto + Profiel	NO
PC090987	3	1		Vlakfoto + Profiel	NO
PC090988	3	1		Profiel	O
PC090989	3	1		Profiel	O
PC090990	3	1		Profiel	O
PC090991	3	1		Profiel	O
PC090992	3	1		Profiel	O
PC090993	6	1		Profiel	N
PC090994	6	1		Profiel	N
PC090995	6	1		Profiel	O
PC090996	6	1		Profiel	W
PC090997	6	1		Profiel	W
PC090998	7	1		Profiel	N
PC090999	7	1		Profiel	N
PC091000	7	1		Vlakfoto + Profiel	ZW
PC091001	7	1		Vlakfoto + Profiel	ZW
PC091002	7	1		Profiel	Z
PC091003	7	1		Profiel	Z
PC091004	8	1		Vlakfoto + Profiel	Z
PC091005	8	1		Vlakfoto + Profiel	ZW
PC091006	8	1		Vlakfoto + Profiel	W
PC091007	9	1		Profiel	ZW
PC091008	9	1		Profiel	ZW
PC091009	9	1		Profiel	ZW
PC091010	9	1		Profiel	W
PC091011	10	1		Profiel	#
PC091012	10	1		Profiel	#
PC091013	10	1		Profiel	#
PC091014	10	1		Aanleg Vlak	#
PC091015	10	1		Aanleg Vlak	#

BAAC

ARCHEOLOGIE EN
BOUWHISTORIE

Leuven
Burgemeesterstraat
Overzichtsplan

Plannr: 01
Dosnr: 2013-202 Vergunningsnr:

- Legende**
- Werkput
 - Grondsporen
 - Greppels
 - Profielen
 - xx.xx Hoogtes (m TAW)